

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

A B C

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 178 P

Poznań, sobota dnia 13 stycznia 1934

Rok XXIX

Poznań, 12 stycznia.

Narodowy program gospodarczy

Prof. Roman Rybarski, prezes parlamentarnego Klubu Narodowego, wydał ostatnio nową rozprawę p. t. „Podstawy narodowego programu gospodarczego”.

Jest ona jakgdyby uzupełnieniem dwóch większych prac, wydanych w latach 1932-33 p. n. „Przyszłość gospodarcza świata” i „Przyszłość gospodarcza Polski”. Jest ona przeznaczona — jak autor zaznacza w przedmowie — dla szerszych warstw, które interesują się zagadnieniami naszego bytu gospodarczego i szukają drogi wyjścia z dzisiejszych trudności. Praca ta znakomicie spełnia swe zadanie nakreślania konturów programu gospodarczego obozu narodowego. Program ten nie może być dziełem jednego człowieka — zastrzegą się autor — wypracowywany jest w życiu i w walce, a konkretna jego postać zależy od warunków, w których ten program będzie urzeczywistniony.

Biorąc nawet pod uwagę te zastrzeżenia, stwierdzić musimy, że trudno byłoby znaleźć kompetentniejszego znawcę i interpretatora zamierzeń gospodarczych obozu narodowego, jak prof. Rybarskiego, którego wybitna indywidualność wycisnęła zresztą wyraźne piętno na formowaniu się narodowych zasad gospodarczych.

Niewielką rozmiarami (75 stron) pracę swą rozbił autor na trzy rozdziały, w których omawia: 1) związek między dziedziną gospodarczą a innymi dziedzinami życia narodu, 2) podstawy ustroju gospodarczego i 3) praktyczne zagadnienia gospodarstwa narodowego.

Prof. Rybarski silnie podkreśla, że kierunek narodowy odrzuca materializm gospodarczy, nie tylko w „naukowym” tego wyrazu znaczeniu, lecz również w życiu; nie widzi on w bogactwie najwyższego dobra, dla którego wszystko trzeba poświęcić, bo z historii wiadomo, że nieraz już upadały narody, które ugrzęzły w poziomym materializmie. Kierunek narodowy wyznacza działalność gospodarczą właściwe miejsce, jako narzędzie do osiągnięcia wyższych celów, do wzmocnienia siły narodu, do zapewnienia mu prawdziwej niezależności. „Samodzielność gospodarcza narodu — jest podstawą jego wolnego bytu i rozwoju” — zaznacza słusznie autor:

Naród polski, dążący do prawdziwej samodzielności gospodarczej, napotyka na tej drodze wewnątrz kraju ważną przeszkodę. Są nią Żydzi, naród solidarny, prowadzący swoją własną politykę, zdobywczy i zachłanny. Kto pragnie pokoju polsko-żydowskiego, musi pogodzić się z podziałem wpływów w gospodarstwie, pogodzić się z faktem, że w rękach Żydów pozostanie handel, bankowość, znaczna część przemysłu, że temsamem Żydzi będą wywierali coraz mocniejszy wpływ na losy państwa. Autor wykazuje, że dawna Polska zrobiła zły interes na swej polityce popierania Żydów, a zaniedbywała własnego stanu średniego.

Tych błędów przeszłości nie wolno nam dziś powtarzać. Naród polski nie może zrezygnować z wykonywania pewnych swych funkcji życiowych, z rozwijania n. p. swych zdolności handlowych, na rzecz Żydów, bo byłby narodem kalekim.

Zagadnienie żydowskie występuje szczególnie ostro na tle współczesnego kryzysu gospodarczego, gdy coraz ciężej robi się na rynku pracy. Żywił polski musi zatem wypierać Żydów z

Paragraf aryjski pozostaje

Na politechnice warszawskiej w dalszym ciągu nie będzie się przyjmować Żydów do stowarzyszeń akademickich

Warszawa. (Tel. wł.) Sprawa nieprzyjmowania Żydów do stowarzyszeń akademickich na politechnice zarysowała się przez moment jako groźący konflikt między władzami uczelni a młodzieżą.

Okazuje się obecnie, że żądanie skreślenia ze statutu stowarzyszeń akademickich paragrafu aryjskiego nie zostało wysunięte oficjalnie przez senat i stowarzyszenia żadnych listów nie otrzymały.

Rzecz sama była wprawdzie rozważana przez senat, ale zaniechano tego żądania w przekonaniu, że sprawa skreślenia paragrafu aryjskiego mogłaby doprowadzić do zaognienia stosunków narodowościowych na uczelni i w tym duchu złożono odpowiedni memoriał.

Wskutek tego poprawki, przeprowadzone przez senat w statutach akademickich, nie pójdą w kierunku skre-

ślenia paragrafu aryjskiego i w ten sposób konflikt na uczelniach nie wybuchnie. (w)

Gospodarka w przedsiębiorstwach kolejowych

Warszawa (Tel. wł.) Dziś rano komisja budżetowa Sejmu przeprowadziła dyskusję nad budżetem ministerstwa komunikacji.

W roku zeszłym referat ten spoczywał w rękach pos. Brzozowskiego (B. B.), który mimo, że należał do stronnictwa rządowego, poddał gospodarkę przedsiębiorstwa kolejowego

bardzo surowej krytyce. Obecnie referatu nie otrzymał, a powierzono go posłowi Stazakowi.

Ale i ten musiał przyznać, że gospodarka kolejowa bardzo szwankuje. Redukcja pracowników kolejowych w roku obecnym wynosi 5.607 osób, oprócz tego przewiduje się ograniczenie dni pracy dla nieetatowych. (w)

Demonstracje hitlerowców w Austrii

Wiedeń. (PAT.) Akcja nar. socj., wyrażająca się w rzucaniu petard i de-

monstracjach, nie ustaje.

W ciągu wczorajszego wieczoru w różnych częściach Wiednia wybuchły papierowe petardy, przyczem jeden z policjantów został poraniony, tak, że musiał być odwieziony do szpitala. Aresztowano 9 osób, które bądź rzuciły petardy, bądź też w czasie rewizji znalaziono materiały wybuchowe.

Popołudniu jeden z urzędników policji znalazł na plantach nad kanałem Dunaju 2 kule z gliny, owinięte w płótno. Jedną z tych kul eksplozowała na strażnicy policyjnej, obrywając inspektorowi palec obu rąk.

Zarządzono poszukiwania nad kanałem, i wykryto kilka takich kul.

Wskutek powyższych wypadków aresztowano wybitnych przywódców austriackich nar. socj.

Orkan nad kanałem La Manche

Burze o niezwykle natężeniu i gęste mgły — Przerwy w komunikacji

London. (Tel. wł.) Wybrzeża południowe i zachodnie Anglii oraz częściowo również wybrzeża francuskie nawiedziły gwałtowne burze i orkany, oraz gęste mgły.

Ruch statków na kanale wobec tego uległ poważnym przerwom względnie opóźnieniom. Wiele okrętów musiało nawet zawrócić do swoich portów. Je-

den z większych parowców po przebyciu połowy trasy wrócił z powodu mgły i burzy do portu w Plymouth ze znacznymi uszkodzeniami.

Orkan chwilami dał z przeciętną szybkością stu kilometrów na godzinę, wskutek czego morze formalnie szalało, miotając największymi statkami jak łupinami.

ich placówek, bo jest to konieczność życia.

Przestrzegając przed przyjmowaniem niewolniczym wzorów zagranicznych z zakresu przebudowy ustroju gospodarczego, autor z naciskiem podkreśla istnienie odrębnej, opartej na zasadniczych pierwiastkach ducha polskiego, ideologii narodowej, która pod wieloma względami wyprzedziła kierunki narodowe w innych krajach. Nie można narzucać więc narodowi ustroju społeczno-gospodarczego, niezależnego od religii, zasad moralnych, kultury prawnej i politycznej narodu.

W dalszych swych rozważaniach prof. Rybarski przedstawia podstawy ustroju gospodarczego, zgodnego z właściwą psychiką narodu polskiego. Idea własności prywatnej jest w niej silnie zakorzeniona. Autor dopuszcza wprawdzie ograniczenie prawa własności przez państwo, ale w określonym ściśle zakresie. Państwo winno uzupełniać prywatną inicjatywę tam, gdzie ona zawodzi (przemysł wojenny, środki komunikacyjne, regulacja rzek, budowa portów, kanałów itd.). Jeżeli jednak państwo bierze na siebie zbyt wiele czynności gospodarczych, to nie mogąc im poddać, podcina swój własny autorytet w społeczeństwie. Prywatne gospodarstwo wytwarza znacznie taniej, a przytem wydobywa ze społeczeństwa więcej energii i inicjatywy.

Autorowi bynajmniej nie można zarzucić, że niedocenia roli państwa w życiu gospodarczym. Przyznaje on mu n. p. prawo stosowania represyj wobec jednostek, czy grup, nadużywających swej przewagi wobec słabszych; przyznaje mu dalej rolę kierowniczą w gospodarstwie narodowym, polegającą na określeniu ram wolnej działalności gospodarczej. Zgodzić się trzeba niewątpliwie z postulatem autora,

że konieczne jest rozgraniczenie pola wolnej gospodarki i państwowego gospodarstwa. Własność prywatna nie może mieć charakteru prekaryjnego, t. j. podlegać bezpośredniemu zwierzchnictwu państwu, które z tych czy innych powodów może jednostkę pozbawić prywatnej własności.

Jakżeż słuszne są następujące słowa: „Z duchem narodowym nie jest sprzeczny fakt, że ludzie zarabiają, że w dążeniu do zysku wydobywają z siebie jaknajwięcej wysiłków produkcyjnych”. Gdyby nasza polityka fiskalna przyswoiła sobie ten punkt widzenia i nie odbierała tak skwapliwie wszelkich nadwyżek, wygospodarowanych przez prywatne jednostki, na rzecz państwa, niewątpliwie dobrobyt kraju podniósłby się szybciej niż dotychczas. Rozprowadzeniu tej tezy służą dalsze wywody autora, które miałyby się ochotę przytoczyć w całej rozciągłości, tak są przekonujące, choć tak bardzo odbiegają od zasad, jakimi kieruje się nasza praktyka skarbowa.

W Polsce zapomina się zbyt często, że właśnie wolna gospodarka powinna tworzyć dobra gospodarcze i kapitały, oraz spełniać elementarną czynność produkcyjną, a państwo określać warunki tej wytwórczości, pomagać jej i wyznaczać jej kierunek. Nacechowana trzeźwym realizmem jest przestroga autora przed zbyt pochopnym realizowaniem zmian ustrojowych w kierunku t. zw. planowości.

W ostatnim rozdziale swej pracy prof. Rybarski rozwija szeroko obraz praktycznych zagadnień gospodarstwa Polski. Zbija on twierdzenie tak popularne w drugiej połowie 19 wieku, że ewolucja gospodarcza idzie ku koncentracji, a więc ku zniszczeniu drobniejszych form gospodarczych. Rzeczywistość zaprzeczyła tym twierdzeniom,

a w interesie narodu leży, by jaknajwięcej było ludzi, reprezentujących równocześnie kapitał i pracę, których główną siłą jest przywiązanie do własności. Uwagi, poświęcone znaczeniu warstw średnich — włościactwa, rzemiosła i kupiectwa polskiego, nacechowane są głębokim zrozumieniem roli, jaką warstwy te spełnić mogą i powinny w ogólnych ramach życia narodu.

Zagadnienie stanu średniego i polskiego włościactwa wysuwa się niewątpliwie na czoło zainteresowania sprawami społeczno-gospodarczymi. Od umiejętnego rozwiązania tego zagadnienia zależy przyszłość gospodarcza Polski. To też pomijamy już szczegółowsze omówienie ustępów pracy prof. Rybarskiego, poświęconych zagadnieniu przemysłu, sprawom robotniczym, kapitalizacji i kredytu i t. d., a kończymy słowami autora, zawierającymi niezmiernie optymistyczną wizję bliskiej oby przyszłości:

„Pod wpływem konieczności życiowych, działających w sposób żywiołowy, a zrazem w związku z świadomą polityką narodową, która pracuje także nad przeobrażeniem psychiki społecznej, powstanie mocna warstwa średnia po miastach. Warstwa która wnieśli nowe walory do cywilizacji narodowej. I wtedy nasze miasta i miasteczka w centrum Polski i na jej wschodzie zmienią swój wygląd; przestaną być domeną żydostwa, siedzibą brudu i nędzy. Stanie się to wówczas, gdy młoda inteligencja polska zrozumie swoją misję dziejową; gdy pójdzie między polskie mieszczaństwo, jak kiedyś szła między lud.”

Książka prof. Rybarskiego ma wszelkie dane po temu, by stała się brewiarzem praktycznej polityki gospodarczej obozu narodowego. Napisała jest zwięźle, jasno i przekonująco i niewątpliwie znajdzie głęboki oddźwięk w społeczeństwie.

Krwawe starcia na ulicach Paryża

Szarża konnej policji na manifestantów — Barykady z wyrwanych drzewek

Paryż. (PAT.) Wczoraj wieczorem doszło w okolicach Izby Dep do demonstracji. Policja, chcąc przeszkodzić manifestacjom, wstrzymała ruch na moście łączącym Plac Zgody z Izłą Dep. i ustawiła wzdłuż jezdnii na bulwarze St. Germain, w pobliżu ulicy Solferino kilka autokarów z policjantami. Demonstranci usiłovali przedostać się do Izby.

Rozpędzeni przez policję ponownie zgrupowali się na jednej z okolicznych ulic. Tam policja przypuściła do nich szarżę i aresztowała kilkadziesiąt osób.

O godz. 20 demonstracja powtórzyła się na bulwarze St. Germain. Manifestanci, chcąc przeszkodzić szarży konnej, powyrwali drzewka uliczne i powrzucałi je na jezdnię. Wielu jeźdźców spadło z koni.

W dzielnicy łacińskiej tłum manifestantów zaatakował policję i gwardję, obrzucając ją kamieniami. Kilka osób cywilnych i policjantów odniosło

rany. Manifestacje udało się stłumić dopiero późnym wieczorem.
Paryż. (Tel. wł.) Podczas wczorajszych manifestacji policja zmuszona była do energicznego wystąpienia przeciw demonstrantom. W trakcie starcia raniono około sto osób, a ponad 700 aresztowano.

Dyskusję w Izbie Dep. wznowiono dziś przed południem. Przypuszczają, że premierowi Chautemps uda się przekonać Izbę i uzyskać votum zaufania dla zrekonstruowanego gabinetu Zarządzenia premiera i wsczętę przez władzę dochodzenia uspokoiły nieco opinie francuską.

Katastrofa powodzi w Argentynie

Gwałtowne wylewy rzek w prowincji Mendoza

London. (Tel. wł.) Donoszą z Buenos Aires, że prowincja argentyńska Mendoza, położona w zachodniej części kraju, nawiedzona została przez katastrofę powodzi, która grozi dalszym rozszerzeniem się.

W związku z tem władze wsczętę akcję ratowniczą. Narazie wiadomo, że około 60 osób poniosło śmierć.

Katastrofa grozi rozszerzeniem się na sąsiednie prowincje, w których wszystkie rzeki ogromnie przybrały i występują już z brzegów.

Żydzi na „strzeleckim” opłatku

Kraków. (Tel. wł.) Jak donosi krakowski „Gł. Narodu” w Związku Strzeleckim na Dębniakach urządzono 7 b. m. „opłatek”. Na uroczystość tamania opłatka zaproszono trzech Żydów: p. Hermana Feffermana, Chenausje Scheinowitza i Heubluma, którzy przybyli i upamiętnili swój pobyt składając 25 srebrników z ostentacyjnym oświadczeniem: „na opłatek”!

Nowe te zwyczaje tak oddziaływały nawet na członków „Strzelca”, że — rozeszli się do domów — nie odśpiewawszy kolend.

300 zabitych i rannych

Warszawa. (Tel. wł.) Pod Carycynem miały się zdarzyć dwa pociągi sowieckie, towarowy i dalekobieżny, wskutek czego część wagonów runęła z nasypu wysokości 3 m. Liczba zabitych i rannych ma dochodzić do 300. Władze sowieckie zakazały zupełnie pisać o tem w prasie.

Przez Ocean Spokojny

Nowy Jork. (Tel. wł.) Eskadra samolotów wojskowych Stanów Zjednoczonych, wystartowały wczoraj popołudniu przez Ocean Spokojny na wyspy Hawajskie, przebyły szczęśliwie całą trasę wynoszącą 3360 km. i wylądowały dziś w nocy w Honolulu. Lot trwał bez przerwy 24 i pół godziny.

Stronnictwo Narodowe

KOŁO JEŻYCE

Nadzwyczajne zebranie odbędzie się w piątek, 12 bm. o godz. 20 w sali p. Tomikowskiego, ul. Szamarszewskego 18. Na porządku obrad ciekawy referat p. red. Powidzkiego n. t. „POLSKA A SPRAWA SŁOWIAŃSKA”
O punktualne i liczne przybycie uprasza ZARZĄD.

KOŁO GŁÓWNA

Walne zebranie z referatem p. red. Fr. Sołtysiaka, odbędzie się w piątek, 12 b. m. o godz. 19,30 w sali p. Książka, ul. Główna 38.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

Kurs dolara. Dzisiaj rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.65 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.63 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płać dziś za 100 mk. niem. w dewizach 211.40 zł, gotówką 210.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.71 do 172.97 zł, gotówką 172.37 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 12. 1. 1934 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono w dalszym ciągu za 5% poz. konwersyjną 54 1/2%, oraz za 4% poz. inwestycyjną 104.—; zaś — bez notowania — handlowano mniejszą ilość 4% premj. dol. po 50—50 1/2.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. zwyżkowały w dalszym ciągu 4 1/2% dol. listy zast. na 48 1/2% w płaćeniu (przy kursie dolara 5.69), natomiast 4 1/2% dol. listy zast. w zlocie obniżyły się wobec napływu materiału na 43—42.—% w płaćeniu. W końcu ofiarowano 4% listy zast. konwert. po 41 1/2% oraz 4 1/2% złotowe listy zast. po 42 1/2%.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 85.—

Bóle nerwowe

łamanie w ramionach, stawach i górnej części ramion wywołane przemęczeniem, przeziębieniem lub skaleczeniem wymagają dla leczenia wzmoczonego krążenia krwi, osiągniętego kuracją domową przez stosowanie okładów z mulu Piszczanńskiego „Gemma”. Okłady gotowe do użycia sprzedają apteki i drogerje. Tg iw

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej Papieru procentowego:

(Kurs w pr. centach nominatu)
5% pożyczka konwersyjna 54 1/2% P.
4 1/2% dolarow. listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 5,69 48 1/2% P.
4 1/2% dolarow. listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 8,90 43—42% P.
4% listy zastaw. konw. ostempl. P. Z. K. 41 1/2% O.
(Kurs w złotych)
4 1/2% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 42 1/2% O.
4% premj. poz. inwestycyjna 104.— P.
Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em. 85.— P.
Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 12. 1. 1934 r.

Warunki: Handel hurtowy paritet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto 718 g/l. 2. pszenica 749 g/l. 3. owies 500 g/l.

Ceny transakcyjne

Zyto 1015 tonn par. Poznań 14,75
Zyto 30 tonn par. Poznań 14,88 1/2
Zyto 15 tonn par. Poznań 14,65
Otręby żytnie (10 tonn par. Poznań 9,90

Ceny orientacyjne

Zyto 14,50—14,75
Usposobienie spokojne 18,00—18,50
Pszenica
Usposobienie słabsze 14,75—15,50
Jęczmień browarowy 14,00—14,25
Usposobienie stałe
Jęczmień 695—705 g/l 13,50—13,75
Usposobienie stałe 12,25—12,50
Owies
Usposobienie spokojne
Mąka żytnia I gat. 0.55% 21,00—22,50
Mąka żytnia I gat. 0.65% 19,50—21,00
Mąka żytnia II gat. 55—70% 16,50—18,00
Mąka żytnia posłednia ponad 70% wł. w 13,00—15,00
Mąka żytnia razowa 0.95% 17,00—18,00
Usposobienie spokojne
Mąka pszena gat. IA 20% 33,00—37,50
Mąka pszena gat. IB 45% 30,00—34,50
Mąka pszena gat. IC 60% 28,50—33,00
Mąka pszena gat. ID 65% 27,00—31,50
Mąka pszena gat. II 45—65% 25,00—29,50
Mąka pszena gat. III posł. A 65—70% „wł. w 17,00—20,00
Mąka pszena gat. III posł. B ponad 70% wł. w 14,00—17,00
Usposobienie spokojne
Otręby żytnie z przemiału standartowego 10,00—10,75
Otręby pszenne z przemiału standartowego 10,50—11,25
Otręby pszenne grube z przemiału standartowego 11,25—11,75
Rzepak zimowy 45,00—48,00
Gorzycza 33,00—35,00
Wyka latowa 14,00—15,00
Peluszk 14,00—15,00
Groch Viktoria 22,00—28,00
Groch Folgera 21,00—28,00
Seradela 13,00—14,00
Konieczna czerwona 170,00—220,00
Konieczna biała 70,00—100,00
Konieczna żółta odluszczonea . . . 90,00—110,00
Makuch Iniany w tafiach 18,50—19,50
Makuch rzepakowy w taf. . . . 18,00—18,50
Makuch słonecznik. w taf. . . . 18,50—19,50
Srut Soja 23,00—28,50
Mak niebieski 49,00—54,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 1710 tonn, pszenicy 450 tonn, jęczmienia 250 tonn, owsa 15 tonn, maki żytniej 201,5 tonn, maki pszennej 79,6 tonn, otrąb żytnich 240 tonn, otrąb pszennych 127,5 tonn, otrąb jęczmiennych 15 tonn, otrąb owsianych 20 tonn, grochu Viktoria 10 tonn, konieczny czerwony 2,5 tonn, gorczyca 3,5 tonn, makuchu Inianego 4 tonn, ziemniaków fabrycznych 180 tonn, maki ziemniaczanej 15 tonn, rzepiku 5 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 12. 1. 1934 r.

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Spędzono: wołów 1, buhajów 9, krów 28, świń 770, prosiąt 156, cielat 238, owiec 2, razem 1202 zwierząt.

Dalsze frazesy pokojowe

Szafuje niemi hojnie tym razem przewodniczący tak zw. „Niemieckiego Wschodu”

Berlin. (PAT.) Przewodniczący „Niemieckiego Wschodu” dr. Franciszek Lüdke ogłasza w „Völkischer Beobachter” artykuł, poświęcony wspomnieniom walk w Poznańskim przed 15 laty. Artykuł, gloryfikujący czyny żołąg niemieckich na zachodnich rubieżach Polski, kończy się następującą uwagą: „Kancelarz Hitler z największym naciskiem oświadczył, że pokój jest celem jego polityki państwowej, oraz narodowej i że również sprawa wschodnia może być załatwiona tylko na drodze pokojowej. Narodowy so-

cializm, wychodząc z założenia własnej ideologii, uznaje inne narody oraz ich państwa i nie zwraca się przeciw żadnemu z nich.

„Chcemy żyć w pokoju ze wszystkimi, ponieważ tylko pokój może ulęczyć rany, zadane w ciągu ubiegłych 20 lat. Uznajemy również żywiol narodowy i państwo naszych sąsiadów na wschodzie i żywimy nadzieję, że mężowie, którzy kierują losami Polski, pójdą drogą szczerego i trwałego uspokojenia.”

Kiedy odbędzie się ekspozé min. Becka?

Posiedzenie komisji spraw zagr. Sejmu

Warszawa. (PAT.) Przed porządkiem ostatniego posiedzenia komisji spr. zagr. Sejmu pos. Czapliński (PPS) zapytał przewodniczącego komisji, kiedy odbędzie się dyskusja na temat polityki zagr. Przewodniczący pos. Radziwiłł odpowiedział, że debata w tej materji nastąpi po przyjęciu min. Becka z Genewy. Przewidziane jest ekspozé ministra w komisji senackiej z tych względów, że min. Beck w ub. sesji nie miał możności przemawiać w Senacie. Po obradach w Senacie odbę-

dzie się dyskusja nad polityką zagr. w komisji sejmowej. Pos. Stroński (Str. Nar.) prosił o wyjaśnienie powodów odroczenia poprzedniego posiedzenia komisji. Przewodniczący Radziwiłł udzielił wjaśnień, powołując się na poprzednie swoje oświadczenie oraz na odnośny paragraf regulaminu obrad Sejmu. Zkolei komisja przystąpiła do porządku dziennego, przydzielając referaty rządowego projektu w sprawie ratyfikacji.

Mussolini wciąż broni Niemcy

Wywiad w „Daily Mail” — Popiera zbrojenie roszczenia Rzeszy

London. (PAT.) „Daily Mail” ogłasza wywiad z Mussolinim, w którym włoski dyktator popiera żądania niemieckie w kwestji zbrojeń. Mussolini oświadczył m. in.:

„Niemcy wyraziły gotowość wyrzeczenia się samolotów do bombardowania, dział o większym kalibrze niż 6 cali i czołgów, większych niż 16-tonnowych, ale żądają one tej broni defensywnej, której żaden naród europejski

nie ma zamiaru wyrzec się. Ponieważ moralne podstawy Niemiec do równouprawnienia zostały uznane przez mocarstwa zachodnie, niemożliwe jest zaprzeczyć słuszności żądań niemieckich.”

Mussolini zapewnił następnie swego rozmówcę, że wysuwając plan reformy Ligi Narodów, nie miał zamiaru ograniczania praw mniejszych państw.

Nowy rząd rumuński i jego program

Bukareszt. (PAT.) Prezes Rady Min. Tatarescu przyjął dzisiaj przedstawicieli prasy zagr., którym złożył dłuższe oświadczenie, charakteryzujące rząd i jego program.

Na wstępie Tatarescu stwierdził, że powołany został do steru rządu, aby prowadzić nadal dzieło, zaczęte przez Ducę. Program naszej polityki wewn. i zewnątrznej jest programem Ducę Uważam za swój obowiązek wprowadzić ten program w całości w życie Dalej Tatarescu stwierdził, że wprowadzenie w niektórych częściach kraju stanu oblężenia jest zarządzeniem tymczasowem. Chcemy bronić porządku, nie tłumić wolności.

Odroczenie otwarcia parlamentu do dn. 1 lutego było koniecznością, podyktowaną obecną sytuacją. Odroczenie to znajduje rekompensatę w wzmocnieniu działalności ustawodawczej w okolicznościach bardzo pomyślnych. Projekt

ustawy o ochronie państwa będzie złożony na początku sesji parlamentarnej.

W sprawie polityki zagr. premier oświadczył: Polityka zagr. Rumunii opiera się na poszanowaniu traktatów i sojuszków i prowadzona będzie z taką samą energją, jak dawniej i to dobrze znaną drogą. Obecność w rządzie Titulescu świadczy o zdecydowanej woli kontynuowania tej polityki. W końcu swego przemówienia premier Tatarescu złożył hołd królowi Karolowi.

Warszawa. (Tel. wł.) W bukareszcieńskich kołach politycznych liczą się z odwołaniem posła rumuńskiego przy rządzie polskim Cadere, który w najbliższym czasie ma powrócić do centrali. Zmiana ta została postanowiona na wyraźne życzenie ministra Titulescu.

Era Reichswehry

Pod tym tytułem ukazał się w poczytnej „Vossische Zeitung” ciekawy artykuł na temat Reichswehry, przez poważnego fachowca pisany. Zasadniczą tezę, przez autora postawioną, jest twierdzenie, że z końcem 1933 roku przestają działać postanowienia kongresu wersalskiego na organizację niemieckiej siły zbrojnej. Rok 1934 będzie początkiem ery armji narodowej, która zostanie zorganizowana na innych podstawach.

Reichswehra — czytamy w artykule — powstała na gruzach cesarskiej armji niemieckiej nie z woli narodu, ale pod przymusem obcych potęg, fundamentem jej zostały jednak elementy wartościowe dawnej siły zbrojnej. W szeregach Reichswehry znalazło się cztery tysiące oficerów, uczestników wielkiej wojny i 70 proc. podoficerów fachowych. Ta kadra zachowała cnoty i tradycje wielkiej przeszłości wojskowej Niemiec. Nie zapomniano o śmierci bohaterskiej a ofiarnej milionów żołnierzy niemieckich, zabitych na polach bitew w okresie wojny światowej, potrafiła więc wpoić w szeregi nowej armji zawodowej nowe cnoty żołnierskie.

Naród uznał początkowo narzucony mu system armji profesjonalnej tylko jako twardą konieczność, ale obserwując często na defiladach i manewrach piękną postawę, świetne wyszkolenie i uzbrojenie oddziałów, wzorową karność żołnierza, opartą na zdrowym poczuciu hierarchji, opinja ogółu przekonała się stopniowo do narzuconego Niemcom systemu siły zbrojnej i po latach kilku Reichswehra stała się drogą sercu niemieckiemu. Przez lat czternaście była ona ostoją, utrzymującą porządek społeczny w kraju, nie wywierając wpływu na wewnętrzne położenie polityczne.

Dotychczas komentowała sprawę reorganizacji armji niemieckiej tylko prasa zagran., wymieniając szeroki rozwój przemysłu wojennego, powiększenie Reichswehry do 165 tysięcy ludzi, skrócenie służby w jej szeregach i t. d. Prasa niemiecka natomiast ograniczała się do wyrzekania na bezbronność państwa wobec uzbrojonych potęg i na nieprzychylnych sąsiadów. Ukazanie się zatem w dużym piśmie, wyznającym orientację hitlerowską, artykułu, zapowiadającego reorganizację armji niemieckiej wbrew postanowieniom jeszcze nieuchylonym traktatu wersalskiego, jest objawem aż nadto wyraźnym, że rok 1934 rozpocznie nową erę — jawnego przekształcenia Reichswehry na kadre armji narodowej.

Przewidywanie to potwierdza usunięcie z dn. 1 lutego dowódcy Reichswehry gen. Hammersteina. Stał on na jej czele po ustąpieniu gen. Seeckta, twórcy armji zawodowej, wykończył organizację tej siły zbrojnej, zdobył w jej szeregach duży wpływ. Jako szczyry żołnierz jest general ten zdecydowanym przeciwnikiem wciągania armji do wewnętrznych walk politycznych, rozpatrywał więc sprawy wojskowe wyłącznie pod kątem interesów zawodowych, sprzeciwiał się zatem zdecydowanie mianowaniu czołowych dyktatorów z organizacji szturmowców (S. A.) na wyższe stanowiska w armji.

Ochroniając wyłączność korpusu oficerskiego, wymagał Hammerstein gruntownego przygotowania dowództwa, opartego na zawodowej szkole wojskowej, nie dopuszczał więc do zajmowania posad oficerskich przez młodszą generację szturmowców, nie posiadających wykształcenia fachowego.

Militarne zakusy dyktatora i jego paladynów wywoływały u Hammersteina uwagi sarkastyczne, które komentowano szeroko. Dla tych powodów stał się general człowiekiem dla Hitlera niewygodnym, tembardziej, że utrzymywał zażyły stosunek z bardzo nieulubianym przez dyktatora gen. Schleicherem. Marszałek Hindenburg sprzeciwiał się przez czas dłuższy usunięciu gen. Hammersteina. Ustąpił wreszcie. Armja ma zostać narzędziem polityki Hitlera. Szturmowcy zdobędą 1 lutego (dzień dymisji generała) kierownictwo Reichswehry.

Dzięki umiejętnej propagandzie potrafił Hitler w jej szeregach zdobyć dużą popularność. Przyjęcie jego w szeregach 5 dywizji na manewrach ostatecznych miało charakter demonstracji entuzjastycznej, przewyższającej następującą wrażeń odwiedziny samego marsz. Hindenburga.

Narazie następcą gen. Hammersteina zostanie gen. Fritsch, oficer zawo-

dowy, a dla dozoru dadzą mu komisarza, kap. Roehma, zaufanego szturmowca. Naturalnie, gdy on się trochę oswoi, pójdzie general w stan zasłużonego spoczynku, a stanowisko kierownika armji narodowej obejmie jego dotychczasowy opiekun polityczny. Historia powtarza się.

„La Republique” podaje, że na ostatnim przetargu Niemcy zażądały przekształcenia 7 posiadanych dywizyj na 21 o składzie tak wysokim, że będą się równały 21 korpusom o dużej samodzielności strategicznej, którą im dadzą projektowane eskadry myśliwskie aeroplanów i grupy lekkich czołgów. Można być pewnym, że w chwili dla Niemców dogodnej ta lekka tech-

nika nabierze bardzo wymownego a ciężkiego wyrazu.

W odpowiedzi na tak pokojowe propozycje niemieckie rząd francuski zgłosił gotowość do dużych ustępstw (zmniejszenie floty napowietrznej), żąda tylko „formalnego zapewnienia co do formacji militarystycznych”. Wartość takich zapewnień znamy doskonale z historii pogwałcenia neutralności Belgji w początku ostatniej wojny. Anglja naturalnie potraktowała propozycje francuskie bardzo przychylnie. Italja również.

Doprawdy — difficile est satiram non scribere.

E. DE HENNING - MICHAELIS,
general.

Działalność „Volksbundu” we własnym oświetleniu

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Katowice, 11 sierpnia. Zarówno konstytucja, statut organizacyjny śląski jak i prawo o mniejszościach wraz z konwencją genewską z 1922 r. dały Niemcom śląskim szeroką wolność nieskrępowanego rozwoju narodowo-kulturalnego, o czem zresztą świadczą również dane wygłoszone na ostatnim dorocznym walnym zjeździe członków „Volksbundu” w dniu 18 grudnia 1933 r. w Sali Powstańców w Katowicach.

Ze sprawozdania tego wynika, że szkolnictwo niemieckie w województwie rozpadła się na dwa działy: 1) szkoły publiczne, utrzymywane kosztem państwa i samorządów, i 2) prywatne, utrzymywane przez „Volksbund”.

Niemieckich szkół powszechnych publicznych jest obecnie 54, prywatnych 15; są one rozsiłane po całym obszarze województwa śląskiego, zależnie od istnienia wymaganej ilości uczniów. W Katowicach istnieją ponadto dwie publiczne szkoły średnie, męska i żeńska, oraz zamknięte gimnazjum żeńskie.

Poza tem wszystkie uczelnie średnie na Górnym Śląsku posiadają na równi z klasami polskimi specjalne klasy mniejszościowe z niemieckim językiem wykładowym.

Prywatnych średnich zakładów naukowych jest narazie 5 (bowiem z dawnych 9 gimnazjów niem. 4 — w Mysłowicach, Lublińcu, Mikołowie i Lipinach — poupadły z powodu braku frekwencji). Doszło obecnie szóste w Królewskiej Hucie (we wrześniu r. ub.), a wkrótce otwarte zostanie jeszcze jedno w Katowicach.

W przyspieszonym tempie budowany jest w różnych miejscowościach śląskich szereg budynków szkolnych, z których trzy są już ukończone (np. wspaniały budynek w Mikołowie, do kąd zaraz się wprowadziło przeszło 200 dzieci ze szkół polskich!), a w lutym b. r. będą oddane do użytku dalsze cztery. W b. r. rozpocznie się budowa szkół powszechnych w Pszczynie, Rybniku, Chorzowie, Knurowie, Lublińcu, Szarleju, Piekarach, Radzionkowie, Lagiewnikach, Łaziskach Górnych, Wodzisławiu, Bielszowicach i t. d.

Budowaniem gmachów szkolnych zajmuje się własne przedsiębiorstwo budowlane „Volksbundu” — „Nostra” sp. z o. o., wychodząc z założenia, że niechby tylko stanęła szkoła, a o uczniów wystara się już inny fundusz dyspozycyjny tegoż „Volksbundu”. Na budowę tych szkół wydano już miliony złotych i nie widać jakoś trudności finansowych w „Volksbundzie” mimo skarg na kryzys i ciężkie warunki gospodarcze.

Jak widzimy, szkolnictwo niemieckie rośnie niepowstrzymanie i pieniacz „Volksbundu” jest niezrozumiałe w oczach mieszkańców innych dzielnic Rzeczypospolitej, gdyż ostatecznie byłoby absurdem zamienić wszystkie szkoły śląskie na niemieckie. A przecież „Volksbund” tego chce i do tego dąży, chociaż chęci swe ubiera w odpowiedzialnie przenośnie i omówienia.

Posłuchajmy, co p. Ullitz mówi o „przeniesieniach” ze szkół polskich do niemieckich. Od maja do lipca ub. r. zgłoszono ich do szkół publicznych i prywatnych razem 1.281, z czego uzasadnionych było 831. Co do przenosin, to w tej mierze istnieją przepisy, podlegające kontroli Międzynarodowej Komisji Mieszanej, wykonawczyń konwencji genewskiej po obu stronach granicy, ale nawet w wypadku zatwierdzenia przez jej prezesa, p. Calondera (Szwajcara niemieckiego, mieszkającego stale w Niemczech) takie, czy innego kroku władz polskich,

„Volksbund” ma czelność krzyczyć o niesprawiedliwości. W Genewie w ciągu roku 1932 wpłynęły od „Volksbundu” 238 różnych skarg i donosów, a w roku ubiegłym już 392!

Posel Ullitz biega nad niejasnością paragrafu konwencji genewskiej, dotyczącego się narodowości nauczycieli w szkołach mniejszościowych. Z 234 nauczycieli w szkołach powszechnych aż (!) 84 jest rodowitymi Polakami. P. Ullitz krzyczy więc o „niezdrowym stanie rzeczy”!

O gimnazjum żeńskim w Katowicach mówi: „siły wykładowe są prawie wyłącznie polskie. Narodowe znaczenie tego zakładu jest mniej niż znikome”. Uspokaja się dopiero przy stwierdzeniu, że w prywatnych szkołach średnich na 87 nauczycieli zaledwie 12 jest Polakami.

Nawet dla mieszkańca Górnego Śląska otrząskanego z rozwydrzeniem „Volksbundu” podobne pretensje wydawałyby się niezrozumiałe, gdyby nie ostatnie wypadki w niemieckich szkołach mniejszościowych, gdzie szkleryzowane pędraki otwarcie lżyły imię i godło Polski.

Młodzież nie chce „Straży Przedniej”

Czytamy w „Gazecie Warszawskiej”:

W bieżącym roku szkolnym czynnik miarodajny przypuściły generalny szturm do młodzieży szkół średnich, pragnąc wychować ją w myśl zasad modnego „wychowania państwowego”. Prawie we wszystkich szkołach założono „Straż Przednią” lub „Legjon Młodych”, które znajdują się pod stałą opieką „Strażaków” (jak młodzież nazywa członków „Straży Przedniej”) wərbuje się przy pomocy dawania pensyj, dobrze płatnych korepetycji itp.

Ponieważ ogół młodzieży stroni od „Straży Przedniej”, opiekunowie starają się zapewnić jej wpływy, przystosowując odpowiednio statuty organizacji samopomocowych lub je poprostu nadając. W statutach takie na przykład wprowadza się poprawki: „Celem stowarzyszenia jest współpraca ze szkołą w wyrabianiu poczucia

O żydów w organizacjach akademickich

„Gazeta Warszawska” doniosła wczoraj, że senat politechniki warszawskiej rozesał do polskich stowarzyszeń akademickich pismo z żądaniem skreślenia w ich statutach artykułu, który mówi o nieprzyjmowaniu na członków osób narodowości żydowskiej. Młodzież odniosła się odmownie do tego żądania.

Wczoraj wieczorem obradował senat akademicki politechniki, by zajął stanowisko wobec odmowy młodzieży akademickich w sprawie skreślenia „paragrafu aryjskiego”. Wyniki obrad trzymane są w tajemnicy.

Wśród młodzieży akademickiej krąży uprzejmie pogłoska, jakoby inspiратorem żądania skreślenia „paragrafu aryjskiego” był profesor Handelsman, którego syna nie przyjęto w ubiegłym roku akademickim do „Bratniej Pomocy” studentów politechniki warszawskiej ze względu na jego pochodzenie.

W zarządach stowarzyszeń akademickich, zalegalizowanych przy wyższych uczelniach stolicy, nastąpią przesunięcia w myśl wymogów nowe-

Przy tej okazji warto również posłuchać, jak p. Ullitz gęsto się tłumaczy z powodu t. zw. „Volksbund - Jugend”, której niedawne karygodne wybryki przypisuje młodzieńczemu niedowarzeniu i t. p. Leader niemiecki sprytnie wyciąga odrazu z tego ognia kasztany dla swego zióbka. Biedna młodzież, pozbawiona pracy i dyscypliny, bez nadzoru ze strony starszego społeczeństwa, schodzi na manowce, jej „dwujęzyczny” entuzjazm narodowy i młodzieńczy zapał marnieją, trzeba ją więc przyciągnąć do pozytywnej pracy. Tutaj p. Ullitz poczyna mówić o oślawionych „heimach”, które mają być miejscem, gdzie bezrobotni, zwłaszcza młodzież, znajdują możliwość szlachetnej rozrywki, sposobność do rozwinięcia umysłu, samokształcenia się, wyrobienia społecznego etc.

Takich ognisk zarazy iredentystycznej powstało już 57 i liczba ich wzrasta. Ponieważ wstęp do nich mają wszyscy bezrobotni — naturalnie przepuszczani przez odpowiednie sito — przeto znalazł się jeszcze jeden środek nawracania zbłąkanych „dwujęzycznych” owieczek.

Buduje się więc szkoły bez dzieci, które się potem wytulą od rodziny bądź pod presją pracodawców, bądź pod psychozą przyjsia Hitlera, bądź też przez zwyczajne przekupienie zubożonych lub bezrobotnych rodziców; zakłada się „heimy” dla bezrobotnych i młodzieży, pod pozorem troski o losy biedaków, którzy nie wiedzą, gdzie się podziąć w zimie, i szerzy się wśród nich propagandę antypolską; szkuluje się Polskę przed forum międzynarodowym, przygotowując grunt pod wymarzone wznowienie konwencji genewskiej po jej upływie w maju 1937 r., gdyż skończyłoby się wówczas „volksbundowe” państwo w państwie i włóczenie się od komisji mieszanej do Ligii Narodów z byle drobniactwem ze szkoda dla prestiżu mocarstwowego suwerennego państwa polskiego.

Oto są zgrubsza dążenia i cele „Volksbundu” w świetle własnego sprawozdania z jego działalności za ostatnie lata, jota w jota identyczne z tem, co się działo od początku istnienia tej organizacji.

JOACHIM KORK.

społeczno-państwowego” (dotychczas było: „społeczno-narodowego”). Poza tem zmienia się system wyborczy, wprowadzając zamiast dotychczasowego walnego zebrania, wybierającego zwykłą większością zarząd, instytucję delegatów na walne zebranie, wybieranych w poszczególnych klasach systemem proporcjonalnym. Władze szkolne uzasadniają to koniecznością zapewnienia wszystkim odłamom młodzieży posiadania swych przedstawicieli.

Wszystkie te poczynania nie dają zgola rezultatów: młodzież na delegatów nie wybiera członków „Straży Przedniej”. Doszło nawet do tego, że w jednym z gimnazjum w wyższej klasie na 34 uczniów dwaj członkowie „Straży Przedniej” głosowali sami na siebie.

Metody „Straży Przedniej” nie uległy zmianie: denuncjowanie i prowokowanie kolegów, zwalczających „Straż”, nie ustaje.

go rozporządzenia o stowarzyszeniach akad. Mianowicie z zarządów stowarzyszeń mają ustąpić osoby, które już nie są studentami. Na ich miejsce powołani będą do zarządów inni studenci w drodze kooptacji lub też nominacji na wniosek kuratorów.

Po raz trzeci narodowcy zwyciężyli

„Gaz. Warszawska” donosi: W ubiegłym tygodniu odbyły się poraż trzeci wybory do rad gromadzkich w Smardzewicach i Topolicach, pow. opoczyńskiego.

Po znanych już wyborach w Ogonowicach starosta Adolf Krauze postanowił wszelkimi sposobami przeprowadzić „miłych” sobie ludzi, unieważniając pokolei pierwsze i drugie wybory, w których „sanacja” poniosła klęskę, nie uzyskawszy ani jednego mandatu.

Nie pomogła wytężona agitacja mennerów „sanacyjnych” i niespotykany i nieprzebiegający w środkach nacisk, nie pomogły aresztowania, lista „sanacji” przepadła, a produjące w ruchu narodowym i dobrze zorganizowane gromady wytrzymały atak, odnosząc poraż trzeci zupełne zwycięstwo.

Każda matka czuje się szczęśliwą,

gdy dziecko jej wzbudza podziw swym zdrowym i wypięgnowanym wyglądem. A zatem do 10-tego roku życia tylko

MYDŁO DLA DZIECI NIVEA

które wyrabiane jest według przepisów lekarskich specjalnie dla wrażliwej cery dziecięcej. Łagodna piana tego mydła wnika łatwo w pory skórne, oczyszcza je i umożliwia swobodne oddychanie skóry. Cena: zł. 1.20

Hopsa! Przeszkoda

niegroźna coprawda, ale w sporcie tak samo nieunikniona, jak jest niezbędny **KREM NIVEA**. Wiatr i mróz dokuczają ciężko naszej skórze i wysuszają ją! Dlatego musimy w okresie zimowym skórę naszą szczególnie troskliwie pielęgnować. Do tego celu nadają się wprost idealnie Krem i Olejek Nivea. A zatem wieczorem, rano i przed wyjściem na mroźne powietrze nacierajmy skórę Kremem lub Olejkiem Nivea. Skutkiem będzie ten, że osiągniemy delikatną i wypięgnowaną cerę o sportowoczerstwym wyglądzie!

KREM NIVEA: Zł. 0.40-2.6', **OLEJEK:** Zł. 1.00, 2.00 i 3.50
Polski produkt firm: **PEBECO**, Spółka Akcyjna w Poznaniu

Rzemiosło przed nowymi wyborami

W „Monitorze Polskim” (nr. nr. 4 i 5) ogłoszone zostały w dniach ostatnich dwa rozporządzenia ministra przemysłu i handlu, datowane dnia 18 grudnia ub.r. a dotyczące nadania statutu Izbowi Rzemieślniczemu w Krakowie i Łodzi. O ile chodzi o Poznańskie, rozporządzenie takie dotąd się jeszcze nie ukazało, lecz spodziewać się go należy w dniach najbliższych.

Nie wiadomo dotąd jednak niczego, co świadczyłoby o terminie i o sposobie przeprowadzenia wyborów, którą to sprawę ogłosi osobno min. przemysłu i handlu a przeprowadza wojewoda danego województwa (§ 9 statutu).

Ogłoszone dotąd statuty pokrywają się zupełnie z tem, co podawaliśmy już w swoim czasie. Mianowicie — że 2/3 radców od Izby wejdzie do nich z nominacji p. ministra, podczas gdy 1/3 wybieranych jest przez ogół rzemieślniczy. (§ 7 statutu.)

Liczbę radców dla Izby krakowskiej — ustanawia statut ogłoszony na 20 (8 nominatów powołanych przez ministra, 12 wybranych przez rzemiosło), zaś dla Izby łódzkiej — wynosi liczbę radców 25 (z których 10 będzie nominowanych, a 15 wyjdzie z wyborów). Co do poznańskiego Izby, ponieważ statutu jeszcze nie ogłoszono, liczba radców jest niewiadoma, chociaż jak przypuszczać należy, nie może być mniejszą niż w Izbie krakowskiej, ani też wyższą niż w łódzkiej. Jeśli chodzi o Izby w okresie ostatnim, działy się tam rzeczy nie zawsze wychodzące na korzyść rzemiosła, a często z wielkimi dla rzemiosła stratami. W licznych Izbach wykrywano poważne nieporządki, a nawet — o czym w swoim czasie donosiła cała prawie prasa, w niektórych zachodziły poważne defraudacje finansowe. (Lublin i t. p.)

Izby Rzemieślnicze na ziemiach zachodnich jak bydgoska i poznańska (najbliżej nam znane) stały bez zaprzeczenia aż do niedawna na należytej wyżynie. Wprawdzie pierwsza miała na skutek kryzysu gospodarczego, który na rzemiosło całym od lat kilku strasznie się odbija, kłopotów немало. Natomiast Izba poznańska należała do najlepiej prowadzonych i gospodarzących się z wszystkich 16 Izb w Polsce. Zdolano przecież — mimo kryzysu i mimo nieobciążania rzemiosła wygospodarować oszczędności w kwocie coś około 200 tysięcy złotych, podczas gdy inne Izby pracowały stale prawie z poważnymi deficytami. Izba bydgoska została, jak wiadomo, z końcem maja ub.r. zlikwidowana, co dało podobno asumpt do... rozwiązania Izby poznańskiej i wyznaczenia dla niej zarządu tymczasowego (komisaryczne-

go) z głośnym p. inż. Namysłem na czele.

Niezbyt długie zatem były „rządy komisaryczne”, lecz rzemiosło odczuło je na sobie w dużej mierze i to wcale nie z pożytkiem dla siebie. Wielu n. p. rzemieślników zapytuje z troską, na co, na jakie cele obrócone zostały poważne sumy, zaoszczędzone i pozostawione przez ostatni, rozwiązany zarząd Izby? Ten i ów pyta — ile jest prawdy w tem, że kolosalne sumy poszły na różne druki Izby, które wykonywała stale drukarnia, będąca własnością wprawdzie nie p. Namysła, lecz jego rodziny. Również ogromnie dużo skarg i żalów istnieje na terenie wyznaczenia przez zarząd Izby komisji egzaminacyjnych, gdzie to podobno mimo istnienia komisji dawnych, wszystkie te sprawy uporządkowane, poustanawiano komisje nowe, do których nie powołano należytych fachowców, sprawujących częstokroć funkcje egzaminatorów jeszcze z czasów zaborczych. Bolączek takich jest podobno wiele, o których — jak twierdzą niektorzy — nawet władze nie są należycie poinformowane.

Mówi się w rzemiosle jeszcze wiele innych rzeczy, o których narazie jednak pisać nie chcemy. Przyjdzie czas, będzie i na to sposób. Jedno tylko wspomniemy dziś, że ogół rzemiosła w dalszym ciągu zaniepokojony jest w dużej mierze o stosunki bankowe, o której to sprawie kiedyś tak wyraźnie pisano w prasie, a która — mimo różnych groźb ze strony osób zainteresowanych — jakgdyby zupełnie zamilkła.

Dobrze się stało, że władze ogłaszają nowe wybory do rzemieślniczych ciał samorządowych, w których rzemiosło będzie mogło się jasno i otwarcie wypowiedzieć, czy pragnie mieć czy samo przez stosowanie dobranych, o trzech umysłach i otwartych głowach ludzi, potrafi ster spraw ująć w swoje ręce.

Na wybory te należy się już od dziś należycie przygotowywać. Nie wiemy jeszcze, jakie i ile będzie obwodów wyborczych, nie wiemy również, jakie zawody zostaną dla poszczególnych obwodów ustanowione, wiemy tylko, że rzemiosło polsko-chrześc. całego województwa (bowiem województwo każde tworzy dla siebie odrębny okręg wyborczy) decydować będzie o tem, jacy reprezentanci wejdą do składu Izby.

Wiemy również, że o ile chodzi o województwo poznańskie, przeprowadzać będzie wybory do Izby poznańskiej zastrężony, od 40 lat istniejący Związek Tow. Przem. i Rzemieślniczych, trzymając się ściśle uchwał zjazdowych — mianowicie: apolityczności — niewchodzenia z żadną partją czy grupą w jakiegokolwiek kompromisy.

mian za tę darowiznę, mającą stanowić wsparcie skarbu Księstwa Warsz., książe warszawski zobowiązał się wystawić bony francuskie na sumę 20 000 000 fr., która miała być spłaconą w przeciągu lat trzech. Tym sposobem skarb księstwa za 20 milionów otrzymał 47 milionów „sum bajońskich”, które wydawały się hojnym darem Napoleona. W rzeczywistości jednak skarb księstwa na konwencji bajońskiej stracił; w zamian bowiem za 20 milionów, które Francji wypłacił gotowizną, otrzymał 47, niemożliwych narazie do wyegzekwowania na dłużnikach, zrujnowanych przez wojny i wielkie ofiary dla kraju. W roku 1815 kongres wiedeński, zniósłszy Księstwo Warszawskie, sumy bajońskie przyznał rządowi pruskiemu.”

Jeszcze o rozwodach prawosławnych

Na całą Polskę głośna była i jest impreza pastora kalwińskiego p. Jastrzębskiego w Wilnie, który z całą gotowością przyjmował na łono swego wyznania a następnie udzielał rozwodów systemem „uproszczonym i przyśpieszonym” tym małżonkom-katolikom, którzy przekonali się, że w dotychczasowym związku ujawniła się tak daleko idąca „niezgodność charakterów, iż, właśnie ze względów wyższej moralności należy co najrychlej to katolickie małżeństwo rozwiązać! P. Jastrzębskiemu jednak coś się w tem, bardzo zresztą rentownem przedsiębiorstwie nie powiodło, był nawet jakiś sąd, wyrok karno, skazujący, ale... czas wszystko zaciera i, jak mówią, interes w dalszym ciągu prosperuje!

Zawistnem okiem spoglądało na przemysłnego pastora duchowieństwo prawosławne, do niedawna uprzywilejowane we wszelkich dziedzinach życia i swej pracy duszpasterskiej! Ale dlaczego tego samego, co pastor Jastrzębski nie mogą robić duchowni i konsystorze prawosławne? Przecież nawet pobierając ceny konkurencyjne, zarobić można doskonale!

No i zaczęli rozmaici mężowie i żony otrzymywać wezwania, aby się stawić do tego, czy innego konsystorza prawosławnego (między innymi mieli tego rodzaju fakty miejsce i w Poznaniu), pod grozą zaocznego ferowania wyroku rozwodowego. Tym sposobem jęły się zwiększać kadry „wyznawców” prawosławia i w ślad za tem rozwody...

Obecnie niedyskretne sądy zaczęły coraz bliżej przypatrywać się tym praktykom, które, być może wreszcie ustaną! Ciekawa rzecz tylko, jak się będą miały sprawy już „załatwione”, zwłaszcza te, gdzie rozwiedzeni w ten nieprawny sposób małżonkowie, pozawierali nowe śluby? (wd)

Skarga p. Jouanne z Pleszewa

W lipcu ubiegłego roku opisywaliśmy w „Kurjerze Poznańskim” zajście, jakie nastąpiło skutkiem wylądowania polskiego samolotu wojskowego na polu p. Günthera v. Jouanne w Maliniu pod Pleszewem. Doszło wówczas między oficerem-lotnikiem a nim do dość ostrego starcia, gdy p. v. Jouanne nie potrafił dostatecznie pohamować swej buty niemieckiej.

Czując się dotkniętym scharakteryzowaniem przez nas tego incydentu p. Jouanne, wytoczył następnie proces o zniewagę naszym redaktorom odpowiedzialnym pp. Edmundowi Rakowskiemu i Antoniemu Koniecznemu. Jako świadków tego zajścia przesłuchiowano cały szereg osób w Pleszewie i oficera-lotnika w Toruniu, poczem wczoraj przed tutejszym sądem okręgowym odbyła się rozprawa główna pod przewodnictwem s. o. Kuligowskiego. Oskarżenie wnosil w zastępstwie p. adw. Grzegorzewski, domagając się „przykładnego” ukarania obu obwinionych redaktorów, natomiast obrońca, p. dr Stanisław Celichowski, wniósł o uniewinnienie, powołując się na zeznania świadków, które w całej pełni potwierdziły opis zajścia w „Kurjerze”. Sąd przychylił się do tych wywodów obrońcy i uniewinniając obu oskarżonych, stwierdził, że w danym przypadku spełnili oni jedynie swój obowiązek dziennikarski. Strona przeciwna zgłosiła apelację.

Kolejowcy wobec nowych przepisów uposażeniowych

W Domu Rzemieślniczym odbyło się przy udziale kilkuset członków nadzwyczajne walne zebranie Zjednoczenia Kolejowców Polskich. Omawiano nowe projekty uposażeniowe i pragmatyczne, o których referował p. wiceprezes Nowakowski. Po przeprowadzonej dyskusji zebranie uchwaliło jednogłośnie rezolucję tej treści:

„Wobec tego, że sytuacja pracowników kolejowych, z powodu redukcji dni pracy i spłaty rat Pożyczki Narodowej, jest niesłychanie ciężka, a nowe przepisy uposażeniowe i emerytalne pogarszają obecne warunki egzystencji przez obniżkę uposażenia pracownikom rodzinnym, oraz zmniejszenie podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego wszystkim pracownikom kolejowym, zgromadzeni na zebraniu w dniu 10 stycznia 1934 r. w Domu Rzemieślniczym w Poznaniu, pracownicy kolejowi domagają się przeprowadzenia w przepisach tych takich zmian, aby nabyte uprawnienia nie zostały naruszone, jak świętowanie itp., a obecny wymiar uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego nie był obniżony.”

Skąd się wzięły „sumy bajońskie”?

Na marginesie oszustw Stawiskiego

Miasto Bayonne jest dziś na ustach całego świata z powodu niesłychanych oszustw żydowskich Stawiskiego. Mówi się o panamie bajońskiej i o sumach bajońskich. „Sumy bajońskie” — termin od dawna znany. Skąd się wziął, poucza nas następująca historia, wyjęta z „Encyklopedji staropolskiej”, Zyg. Glogera:

„Określenie „bajońskie sumy” powstało w Polsce od konwencji, zawartej dnia 10 maja 1808 r. w Bajonnie pomiędzy ministrem francuskim spraw zewnątrznych Champagny i komisarzem Księstwa Warszawskiego Stanisławem Potockim, Działyńskim i Bielińskim, przez którą Napoleon zrzekł się na rzecz króla saskiego, jako księcia warszawskiego, należnych

sobie z tego księstwa: dochodów z papieru stemplowego, kart itp. (4 352 176 fr.), za ubiory i potrzeby, dostarczone wojsku księstwa (349 150 fr.), oraz zmniejszył należność swoją z dochodów solnych księstwa (3 148 732 fr.) i za artylerję (1 997 270 fr.) do okrągłej sumy (3 000 000 fr.), którą wraz z miljonem, wypożyczonym księstwu dawniej, kazał wypłacić sobie w dniu 1-go lipca 1808 r. Tą konwencją odstąpił Napoleon księciu warszawskiemu sumy po-pruskie, które traktatem drezdeńskim z dnia 22 lipca r. 1807 miał przyznane sobie na własność, a pochodzące z kapitałów, wypożyczonych przez rząd pruski obywatelom w byłym zaborze pruskim i wynoszące wraz z procentami 47 366 220 fr. W za-

NAJNOWSZA ZDOBYCZ POLSKI
PIERWSZY KRAJOWY NOŻYK
Z PODŁUŻNYM WYKROJEM

DZIEKI WYKROJOWI NOŻYKI TE SĄ LEPIEJ ZAHARTOWANE I TRWAJĄ DŁUŻEJ NIŻ NOŻYKI PRZESTARZAŁEGO TYPU Z TRZEMA OTWORAMI ZA PACZKĘ (5 SZTUK) ZŁ. 1.25 — ŻAŁAĆ WSZĘDZIE

DZIAŁ GOSPODARCZY

Obniżone stawki podatku obrotowego

dla przedsiębiorstw przemysłowych oraz samoistnych przedsiębiorstw robót

Ustawa o podatku przemysłowym przewiduje w art. 7 stopniowe obniżenie stawek podatkowych. Dotychczas obniżono stawki podatkowe dla przedsiębiorstw handlowych; obecnie zostały obniżone stawki również dla przedsiębiorstw przemysłowych i samoistnych przedsiębiorstw robót.

WYSOKOŚĆ STAWEK DLA PRZEMYSŁU

Stawki te wynoszą od dnia 1 stycznia 1934 r. dla przedsiębiorstw przemysłowych I—IV kategorii prowadzących prawidłowe księgi handlowe oraz przedsiębiorstw V—VIII kategorii, zarówno prowadzących prawidłowe księgi handlowe, jak i nieprowadzących tych ksiąg:

a) 0,875 proc. od obrotów ze sprzedaży wydobytych surowców lub wyprodukowanych towarów krajowym przedsiębiorstwom przemysłowym (nie wyłączając przedsiębiorstw budowlanych), zarówno opłacającym podatek przemysłowy, jak i nieopłacającym tego podatku; z wyjątkiem obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów, przeznaczonych na inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa oraz remonty.

Stawka powyższa ulegnie dalszemu obniżeniu w latach 1935 na 0,75 proc., 1936 na 0,625 proc., 1937 na 0,5 proc.

b) 1,75 proc. od pozostałych obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów, przeznaczonych na inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa oraz remonty z wyjątkiem obrotów, osiągniętych przez prowadzące prawidłowe księgi handlowe przedsiębiorstwa budowlane przy budowie domów mieszkalnych oraz prowadzące prawidłowe księgi handlowe młyny i olejarnie. (Dla tych bowiem stawka wynosi już od 1932 r. — 1 proc.).

Powyższa stawka 1,75 proc. ulegnie dalszemu obniżeniu w latach 1935 na 1,5 proc., 1936 na 1,25 proc., 1937 na 1 proc.

Szczególną uwagę należy zwrócić na to, że w celu uzyskania powyższych ulgowych stawek jest dla przedsiębiorstw przemysłowych, zaliczonych do I—IV kategorii konieczne prowadzenie prawidłowych ksiąg handlowych.

POJĘCIE INWESTYCYJI I REMONTU

W związku z tem, że sprzedaż towarów, przeznaczonych na inwestycje nabywającego przedsiębiorstwa przemysłowego tudzież remonty, nie korzysta ze stawki 0,875 proc., a podlega stawce wyższej, mianowicie 1,75 proc., ważnym jest pojęcie inwestycji i remontu. Według przepisów § 38 rozporządzenia wykonawczego do u-

stawy uważa się za towary, przeznaczone na inwestycje, te artykuły, które stanowią część składową majątku lub inwentarza (budynki, maszyny, urządzenia fabryczne, biurowe itp.), a nie są przeznaczone dla celów produkcji. Za remonty uważa się tylko naprawy, które zwiększają wartość przedmiotów inwestycyjnych.

Okólnikiem z dnia 23 czerwca 1933 r. L. D. V. 25782/433 poleciło ministerstwo skarbu, aby w sprawach wątpliwych, dotyczących pojęcia inwestycji i remontów w rozumieniu wyżej podanych przepisów, władze podatkowe zwracały się o opinię bezpośrednio do właściwych izb przemysłowo-handlowych, względnie powoływały biegłych (znawców) z list, przedstawionych przez te izby.

WYSOKOŚĆ OBNIŻONEJ STAWKI DLA SAMOISTNYCH PRZEDSIĘBIORSTW ROBÓT

Samoistne przedsiębiorstwa robót będą, pod warunkiem prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych, od dnia 1 stycznia 1934 r. opłacały stawkę 1,75 proc. W latach następnych stawka ta ulegnie dalszemu obniżeniu i to w r. 1935 na 1,5 proc., 1936 na 1,25 proc., w 1937 na 1 proc. Przedsiębiorstwa robót, nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych, będą opłacały w dalszym ciągu 2 proc. stawkę. Zaznaczyć należy, że samoistne przedsiębiorstwa robót, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, opłacają od obrotów, uzyskanych przy budowie domów mieszkalnych już od 1 stycznia 1932 r. stawkę 1 proc.

POJĘCIE SAMOISTNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA ROBÓT

Za samoistne przedsiębiorstwo robót należy w rozumieniu ustawy o podatku przemysłowym uważać takie przedsiębiorstwo, którego przedmiotem jest wyłącznie wykonanie pewnej roboty, jak np. budowa domu wyręb lasu itd. Dla tego rodzaju robót z reguły są zawierane specjalne umowy. Przedsiębiorstwa te są według taryfy świadectw przemysłowych (część II lit. A rozdział V) zaliczone do poszczególnych kategorii świadectw dla przedsiębiorstw handlowych, zależnie od wysokości sumy, należnej z tytułu robót. Przy robotach do 20.000 zł — IV kat., ponad 20.000 zł do 80.000 zł — III kat., ponad 80.000 zł do 400.000 zł — II kat., ponad 400.000 zł — I kat.

Przy wykonaniu robót uważa się za obrót, podlegający opodatkowaniu sumy zarówno otrzymane, jak i należne z tytułu robót, wykonanych w danym okresie wymiarowym. Fr. U.

Katastrofalny zanik obrotu kapitałów

Poczynając od r. 1931 kryzys finansowy i rozkład walutowy, który nastąpił u dwóch największych bankierów świata — w Anglii i w Stanach Zjednoczonych — sparaliżowały kompletnie międzynarodowy obieg kapitałów. Kraje te, a w ślad za nimi Francja, Holandia, Szwajcaria, które obfitują również w wolne kapitały i pełnią rolę bankierów w zakresie międzynarodowym, wstrzymały emisję pożyczek zagranicznych i zredukowały je do minimum. U. S. A., które w r. 1930 emitowały pożyczek zagranicznych na ogólną sumę 10 1/2 miljarda złotych zredukowały je w 1931 do 2 1/2 miljarda, a w r. 1932 do ćwierci miljarda złotych w cyfrach okrągłych. W Brytanii emitowała w r. 1930 pożyczek zagranicznych na sumę 2 1/2 miljarda złotych, w 1931 r. już tylko na sumę około 400 milionów, a w 1932 r. suma ta spadła do poziomu 85 milionów.

W ślad za temi dwoma krajami poszła Francja, gdzie w 1930 r. emitowano pożyczek zagranicznych na sumę około 650 milionów złotych, w 1931 r. suma ta wzrosła do 2 miliardów, ale w 1932 r. spadła do 600 milionów. W Holandii, w 1930 r. emitowano pożyczek zagranicznych na sumę około 1 miljarda złotych, w r. 1931 na sumę już tylko 450 milionów, a w 1932 r. — tylko 100 milionów. W Szwajcarii emitowano w r. 1930 pożyczek zagranicznych na sumę około 650 milionów złotych, a w 1931 r. suma ta spadła do 200 milionów, a w 1932 r. wyrosła 250 milionów.

W sumie emisje pożyczek zagranicznych na rynkach finansowych wymienionych wyżej pięciu krajów wyniły w 1932 r. tylko trochę więcej niż 1 miliard 200 milionów złotych, podczas gdy w 1931 r. sumy te sięgały około 5 miliardów łącznie, a w 1930 r. — 15 miliardów. Kryzys zaufania wyraził się tu dobitnie zwłaszcza jeżeli się uwzględni fakt, iż w powyższych cyfrach niema pożyczek kolonialnych danych metropolii.

Gdańsk szykanuje rolnictwo pomorskie

Z Pomorza donoszą, że w czasie ostatnim władze w m. Gdańska utrudniają, względnie w niektórych wypadkach wręcz uniemożliwiają rolnictwu pomorskiemu (chodzi przede wszystkim o powiaty pół-

nocne Fomorza, a więc Kaszuby) swobodne zaopatrywanie w artykuły rolnicze spożywcze bardzo pojemnego rynku gdańskiego. Jest to szczególnie dotkliwie dla drobnego rolnictwa kaszubskiego którego produkcja od dawien dawna była dostosowana do potrzeb konsumcyjnych ludności gdańskiej a które w obecnych warunkach nie ma możliwości uzyskania innej kompensaty za utracony rynek gdański (AZ)

**KTO
POPIERA PRZEMYSŁ ZAGRANICZNY
ODBIERA CIĘŻAR ROBOTNIKOM
POLSKIMI**

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Zaległości podatkowe** Ministerstwo skarbu okólnikiem z dnia 3 stycznia b. r. L. D. V 55945/133 przedłużyło do końca czerwca b. r. okólnik z dnia 23 marca 1933 r. L. D. V 11560/133 w sprawie czasowego rozszerzenia kompetencji izb i urzędów skarbowych w umarzaniu i rozkładaniu na raty zaległości podatkowych Ministerstwo zaznaczyło, że powyższy okólnik więcej przedłużony nie będzie. Jednocześnie ministerstwo wyznało, że przyznanie wyżej cytowanemu okólnikiem prawo redukowania należności skarbowych przy układach sądowych rozciąga się również na układy zawarte w postępowaniu upadłościowym, z tem jednak że na podstawie tej umowy następuje redukcja należności prywatnych najwyżej o 50 proc. (k)

(p) **Potrącalność komornicę** Komorne, pobierane za lokale przedsiębiorstwa ulegają potrąceniu od dochodu, jako część kosztów handlowych. Natomiast N. T. A. w wyroku z dnia 26 kwietnia 1933 r. I rej. 896/31 wyjaśnił że kwota usz. zona na poczet komornego za rok następnny, nie stanowi wydatku potrącalnego w roku operacyjnym w którym została wypłacona (k)

Obydwa towarzystwa zamierzają obecnie złączyć swą działalność oraz współpracować na polu rozwoju polskiego przemysłu naftowego. W wyniku tej współpracy spodziewać się należy pomyślnego rozwoju obu towarzystw.

(k) **Wpływy i wydatki Funduszu Pracy za okres od kwietnia do końca 1933 roku.** Wpływy Funduszu Pracy w okresie od kwietnia do końca 1933 roku wyniosły 55.772.000 zł w tem: 1) opłaty ustawowe 42.098.000 zł, 2) dotacje Skarbu Państwa (Min. Op. Społ.) 14.723.000 zł, 3) różne wpływy 1.950.000 zł. Wydatki: wyniosły w tym czasie 60.759.000 zł; z sumy tej wydano w szczególności: 1) na zatrudnienie bezrobotnych 37.363.000 zł co stanowi 74 proc. sumy prelimitowanej na zatrudnienie. Suma ta obejmuje 469.000 zł przeznaczonych na zatrudnienie pracowników umysłowych; 2) na pomoc dla bezrobotnych w gotówce i naturze 22.521.000 zł co stanowi 63,5 proc. sumy prelimitowanej na pomoc dorazną; 3) na administrację 166.000 zł. Nadwyżka po stronie wydatków została pokryta z kredytu krótkoterminowego zaciągniętego w Banku Gospodarstwa Krajowego. Suma przeznaczona na zatrudnienie bezrobotnych obejmuje w szczególności następujące roboty: obwałowanie rzek i melioracje — zł 4.800.750 koleje — 2.810.000, drogi wodne — 1.629.500, drogi bite — zł 3.930.000 roboty samorządowe: drogi, ulice i t. p. 4.037.569 wodociągi i kanalizacje i t. p. 9.987.777 wykonanie gmachów publicznych: drobne budownictwo mieszkaniowe — 4.071.471 zł. Poza tem na akcję zatrudnienia pracowników umysłowych 469.566 oraz na ryczałt dotacyjny wojewodów — 2.634.300 zł.

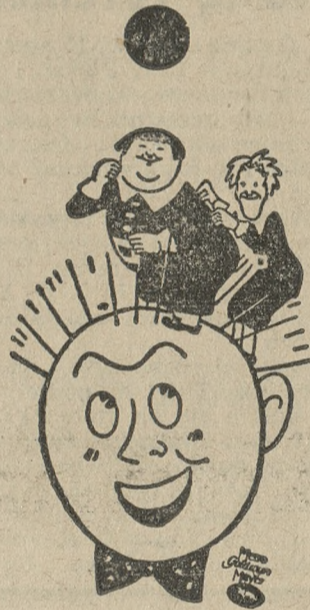
Z ZAGRANICY

(z) **Dochód społeczny w Niemczech.** Sumę dochodu społecznego w Niemczech ocenia prasa niemiecka na 46 1/2 miliardów mk w 1932 r. wobec 57,1 w 1931 r., czyli o 19% mniej. Prowizoryczne obliczenia za 1933 r. nie wykazują poważniejszych odchyleń, tak, iż ogólna suma dochodu społecznego utrzyma się prawdopodobnie na poziomie 1932 r.

(z) **Duży wzrost zapasu złota w Banku Francuskim.** Bilans Banku Francuskiego na ultimo r. 1933 wykazuje w porównaniu z zestawieniem z poprzedniego tygodnia wzrost zapasu złota o 153 milj., podczas, gdy jeszcze w ubiegłym tygodniu zaznaczył się odpływ zapasu złota w kwocie 87 milj. fr. W ten sposób sytuacja franka, która od szeregu tygodni wykazywała pogorszenie, zaczyna się znowu poprawiać. Na wzrost zapasu złota francuskiej instytucji emisyjnej składają się najrozmaitsze przyczyny a więc przełamanie psychozy teauryzacyjnej we Francji i powrót szerokich sfer ludności do interesów lokacyjnych, znaczniejsza sprzedaż złota przez Bank Rzeszy na rynku francuskim i sprzedaż złota w Paryżu przez Banca d'Italia w celu podtrzymania kursu lira. W porównaniu jednak z rokiem 1932 zapas złota Banku Francji wykazuje poważny spadek w kwocie blisko 6 miliardów franków albowiem na dzień 31 grudnia 1932 wynosił zapas ten 83.017 milj., a na 31 grudnia 1933 — 77.098 milj. franków.

Z WYDAWNICTW

(w) **Sejm, Senat i Najwyższa Izba Kontroli o Administracji Lasów Państwowych** — zbiór przemówień sfer politycznych (przeważnie z klubu B. B.), oraz urzędowa opinia Najwyższej Izby Kontroli, wyszły z druku nakładem Księgarni „Gebethnera i Wolffa”. Wydawnictwo powyższe zawiera w pierwszej części w wszystkie bez wyjątku przemówienia posłów i senatorów (różnych odcieni politycznych), w sprawie administracji lasów państwowych, które bez żadnych zmian i komentarzy zostały przedrukowane z protokołów stenograficznych posiedzeń plenarnych Sejmu i Senatu w III okresie 1932/33 r.; w drugiej zaś części mieszczą się uwagi Najwyższej Izby Kontroli Państwa za rok 1931/32, również dosłownie przedrukowane z wydawnictwa Najwyższej Izby Kontroli, rozdanego klubom Sejmu i Senatu w czasie przedostatniej sesji ciał ustawodawczych i zawierają ocenę: rachunkowości, urządzenia i użytkowania lasów, wyrobu drewna, remanentów, sprzedaży drewna nieregulowanych należności skarbu, likwidacji długoterminowych umów, zalesień i państwowych zakładów przemysłowych (tartak i terpentyniarnie). Ogół społeczeństwa polskiego, bez różnicy zapatrywań politycznych, miał i ma bardzo poważne zastrzeżenia i obawy co do obecnej gospodarki w lasach państwowych, ujawnionych zresztą bardzo krytycznie w setkach artykułów prasowych przeto należy powitać z największą ulgą i zadowoleniem te sprawozdania, w których miarodajne czynniki podały w tej sprawie surowy materiał, bez wszelkich komentarzy do oceny tegoż społeczeństwa, a ponieważ wszyscy mniej lub więcej interesują się naszymi lasami i gospodarką na jednym z największych odcinków naszego dobra narodowego, przeto wydawnictwo to powinno się znaleźć na biurku każdego kulturalnego człowieka, oraz wszystkich leśników Rzeczypospolitej Polskiej. K. HOSZOWSKI.

Włosy stają dęba od śmiechu z zabawnych przyród FLIPA i FLAPA w filmie „BRAT DJABŁA”

nr 4 206

(p) **Przewoźne kolejowe do Gdyni i Gdańska.** Poważna ilość kupców i przemysłowców polskich nie jest dostatecznie poinformowana o zrównaniu Gdyni i Gdańska pod względem taryf kolejowych i pozostaje w błędnym mniemaniu jakoby opłaty za przewóz kolejają do Gdyni były droższe niż do Gdańska który jest bliżej położony. Wobec powyższego Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu wyjaśnia, że oba porty są pod względem taryfowym zrównane. Przy obliczaniu opłat kolejowych za przewóz z portów w Gdańsku lub w Gdyni, lub w odwrotnym kierunku stosuje się zawsze największą odległość, o ile ma być stosowana ulga portowa. Natomiast przy stosowaniu normalnych taryf stosuje się dla obu portów w Gdańsku i Gdyni odległość od lub do najbliższej położonej stacji portowej

Z KRAJU

(k) **12 milionów zysku Banku Polskiego — 8 proc. dywidendy.** Na posiedzeniu rady Banku Polskiego, które odbyło się w dniu 11 bm., rada wysłuchiła sprawozdań dyrekcji i komisji z działalności Banku w grudniu r. ub. Następnie rada zatwierdziła sprawozdanie Banku, bilans oraz rachunek zysków i strat za rok 1933. Wobec wykazanego przez Bank Polski czystego zysku za 1933 r. w kwocie 12.000.000 zł, rada uchwaliła przedstawić walnemu zebraniu akcjonariuszów wniosek wypłacenia za rok 1933 dywidendy w wysokości 8 proc., t. j. 8 zł od akcji 100 złotowej.

(k) **Przesunięcia w przemyśle naftowym.** W uzupełnieniu wiadomości, podanych ostatnio, dowiadujemy się, że galicyjskie towarzystwo naftowe „Galicia” uzyskało przez nabycie odpowiedniego pakietu akcji decydujący wpływ we francuskiej spółce akcyjnej „Silva Plana”. Spółka akcyjna „Silva Plana” w Paryżu o kapitale zakładowym 96.400 tys. fr. posiada w portfelu swym oprócz innych udziałów, także wszystkie udziały towarzystwa naftowego „Limanowa” sp. z ogr. odp. w Warszawie.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Mordercy śp. Kurki przed sądem apelacyjnym

Zabójcy kupca ś. p. Kurki stanęli w czwartek, 11 b. m. w godzinach wieczornych przed sądem apelacyjnym w Poznaniu.

Wnioski apelacyjne obrony szły w kierunku uwolnienia oskarżonej Kurkowej oraz oskarżonego Koniecznego Marjana i złagodzenia kary oskarżonym Budziszowi i Malinkiewiczowi. Rzecznicy uznali, iż u oskarżonych Budzisz i Koniecznego zachodzą okoliczności łagodzące ze względu na ich stan psychiczny.

Wyrok ogłoszony zostanie w dniu 13 b. m. (S.)

Uniknęli sądu doraźnego

W dniu 5 listopada ub. r. na Rynku w Kórniku wędrujący kupiec Żyd nazwiskiem Jasek Szary usiłował sprzedać Janowi Tomaszewskiemu i Władysławowi Kruszynie zegarek. Do zawarcia transakcji nie doszło i Jasek udał się pieszo w stronę Poznania. Na drodze dogonili go rowerami Tomaszewski i Kruszyna, obalili na ziemię i odebrali zegarki, wartości ok. 60 zł. Sąd okręgowy w Poznaniu na rozprawie w dniu 12 b. m. przesłuchał poszkodowanego Jaska i innych świadków, ustalając winę oskarżonych. Prokurator domagał się bardzo surowego wymiaru kary, ze względu, iż sprawa ta miała znaleźć się przed sądem doraźnym. Sąd skazał Władysława Kruszynę na 3 lata więzienia, a Jana Tomaszewskiego na 2 lata więzienia, zaliczając im dotychczasowy areszt. Ponieważ sąd nie uchylił tymczasowego aresztu, oskarżeni powrócili do więzienia. (S.)

Rehabilitacja po 2 latach

Głośna była w swoim czasie oszukańcza afera podatkowa w Poznaniu, ujawniona wiosną 1932 r. p. Mielnika. Obecnie, jak się dowiadujemy, prowadzący dochodzenia sędzia śledczy do spraw wyjątkowego znaczenia przy sądzie apelacyjnym, p. Wolski, postanowieniem z 28 grudnia 1933 umorzył śledztwo wszczęte przeciw znanemu w sferach przemysłowo-handlowych p. Marjanowi Mielnikowi z Poznania (Stary Rynek 93).

Przeciw p. Mielnikowi podniesiono wówczas niesłuszny i krzywdzący zarzut współdziałania przy rzekomych malwersacjach podatkowych. Obecnie posądzenie to upadło, a p. Mielnik, choć po długim czasie uzyskał jednak pełną rehabilitację.

SZCZAWNICKA MAGDALENA leczy choroby żołądka. Tg 86

KALENDARZYK

Piątek, 12 stycznia 1934.

Słońce: wschód 7:56; — zachód 16:03; — długość dnia 8 godz. 4 min.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska minus 5 st. C., pogodnie, wiatr południowo-wschodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 755 mm. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 1 st. C., najniższa minus 2 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dziel. plus 0,18 m.

Kal. rzek.: Arkadiusz M.; jutro Weronika. Kal. słow.: Czesław; jutro Bogumił.

Z POZNANIA

— **Kradzieże i włamania.** Przy ul. Wylom 51 w Poznaniu włamali się nieznanymi narazie złoczyńcy do mieszkania p. Edmunda Streicha i zabrali odzież męską wartości 600 zł. — Przy ul. Kantaka 7 w Poznaniu dopuszczono się włamania w mieszkaniu p. Leona Jagielskiego. Włamywaczka spłoszona. (kl.)

— **Postrzeleny przy kradzieży zboża.** Jednej z ubiegłych nocy urzędnik gospodarczy p. Feliks Milczyński napotkał w stodole rolnika p. Józefa Serówki w Wymysłowie w powiecie szubińskim dwóch osobników, kradnących zboże. Milczyński strzelił z fuzji i zranił ciężko robotnika Stefana Kudlińskiego z Wymysłowa, który wspólnie z Władysławem Stepieniem udał się na kradzież zboża. (kl.)

— **Za grę w „trzy blaszki” ujęto i osadzono w areszcie policyjnym 27-letniego handlarza Tymoteusza Rybickiego z Poznania (Tylne Chwaliszewo 36).** (kl.)

— **Chłopiec zraniony cegłą.** Na ulicy Rzączyńskiej w Poznaniu nieznanymi osobnikami uderzył kawałkiem cegły 12-letniego Teodora Klejną, ul. Romana Szymańskiego

Miasto Poznań nabyło grunt pod budowę domów mieszkalnych

Zgodnie z rozporządzeniem rady ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. odstąpione zostały gminie miasta Poznania grunty pod budowę domów mieszkalnych, według programu rozbudowy, zatwierdzonego przez ministra robót publicznych w dniu 6 listopada 1933 r. Grunt ten stanowiący własność Skarbu Państwa, położony

w Poznaniu przy Al. Szelągowskiej o powierzchni 3 986 m kw.

Cena sprzedażna wyżej wymienionego gruntu wynosi 3 986 zł i spłacona zostanie Skarbowi Państwa przez gminę m. Poznania w równych ratach rocznych w przeciągu 10 lat z oprocentowaniem 6 od 100 rocznie.

Znowu mącą wodę

Nieudany strajk w spalnarni śmieci?

Rozeszły się pożyłki o zamierzonym strajku pracowników miejskich z spalarni śmieci. Strajk zamierzono wywołać w dniu dzisiejszym, jednak większość pracowników była porzuceniu pracy przeciwna.

Jak nas informują, jest to robota „sanacyjnych” związków zawodowych t. zw. „Ciszakowców”, w której jednak zorientowali się już pracownicy miejskiej spalarni śmieci po niedawnym strajku.

Jak Ostrzeszów uczcił 15-tą rocznicę swej niepodległości

Ostrzeszów, 11 stycznia. Z inicjatywy Tow. Powst. i Woj. i okr. kępińsko-ostrzeszowskiego odbył się zjazd uczestników powstania, w 15 rocznicę oderwania Ostrzeszowa od Niemiec i wejście w skład państwa polskiego.

Na uroczystości zjechały oddziały powstańcze z całego okręgu, oraz szereg działaczy i powstańców. Również przybyła delegacja z 70 p. p., którego III batalion powstał z oddziałów powstańczych.

Uroczystości rozpoczęły się raportem przed plk. Thielem, poczem w pochodzie udano się na cmentarz, gdzie się odbył apel i gdzie złożono wieńce na grobach poległych bohaterów. W drodze powrotnej pochód zatrzymał się przed domem Banku Ludowego, w którym wmurowano w 10 rocznicę specjalną tablicę pamiątkową. Po nabo-

żeństwie odbyła się defilada, którą odebrał w otoczeniu starosty i przedstawicieli władz p. plk. Thiel.

Oddziały powstańcze udały się następnie do sali na akademję, przyczem na estradzie zajęli miejsca członkowie ówczesnej Straży Ludowej i Rady Robotników i Żołnierzy. Zebraniu uroczystościowemu przewodniczył p. Józef Wężyk z Rogaszyc, poczem przemawiał p. plk. Thiel, a referat p. t. „Od rewolucji do powstania” wygłosił uczestnik powstania, por. rez. Witold Prusinkiewicz. Wieniec pieśni polskich i odśpiewanie „Roty”, podczas której odsłonięto na scenie żywy obraz, zakończyły akademję.

Podczas obiadu żołnierskiego przy udziale powstańców i zaproszonych gości przypomniano dawne czasy, wznosząc szereg toastów.

Z POZNAŃSKIEGO

— **BUK.** (Z rady miejskiej). 9 bm. odbyło się pierwsze posiedzenie nowo wybranej rady miejskiej. Na zebraniu tem dokonano wyboru poszczególnych komisji do których weszła większość narodowa.

— (Bal). W niedzielę, dnia 28 bm. Polski Czerwony Krzyż urządził w sali Domu Parafjalnego wielki bal karnawałowy.

— (Z życia S. M. P. Dobieżyn). Na walnym zebraniu S. M. P. w Dobieżynie wybrano następujący zarząd pp.: Rajter — prezes, J. Przywecki — wiceprezes, St. Łakomy — sekretarz, Fr. Nowak — zast., Fr. Buszewski — skarbnik, Fr. Nowak — bibliotekarz, Skorupski — gospodarz, Wl. Przywecki — naczelnik, J. Cieślak — zast. Komisję rewizyjną tworzą pp.: Iwański, Przywecki i Borowicz.

— **INOWROCŁAW.** (Nieszczęśliwy wypadek w czasie polowania.) Podczas polowania w Sierzkwie został postrzelony z fuzji Kozłowski z Wójcina, pow. Mogiła, tak nieszczęśliwie, że musiał się udać pod opiekę lekarską.

— (Oplataki w „Sokole”) Uroczystość „Oplatka” zagrał p. red. Przybylski, witał kapelana okręgu ks. kan. Fibaka z Szadłowic, ks. radcę Kubińskiego, ks. Ziarniaka, prez. okr. dyr. Ziętowskiego oraz przedstawicieli starszego społeczeństwa. Po odśpiewaniu kolend wygłoszono deklarację i dialogi, poczem przemówił ks. kan. Fibak, który wyłożył znaczenie tradycyjnego oplatka, zespalaającego ludzi w jedno ognisko.

— (Obchód 15-lecia powstania.) Prastary gród piastowski obchodził uroczystość 15 rocznicy oswobodzenia Inowrocławia z pod jarzma pruskiego. Rankiem zaczęły się gromadzić na dziedzińcu „Sokolni” oddziały placówek 22 okręgu Tow. Powst. i Woj., Sokoli, Hallerczyści, S. M. P. i inne organizacje oraz delegacje cechów. Stał ruszył pochód do kościoła Matki Boskiej na nabożeństwo. Uroczystą mszę św. odprawił ks. radca Kubiński, który też wygłosił podniosłe kazanie. Po nabożeństwie udano się na mogilę powstańców, gdzie złożono wieniec. Z cmentarza uczestnicy uroczystości ruszyli na ul. Solankową. Tu przed tablicą pamiątkową ś. p. Wojciecha Kwiatkowskiego, pierwszego z poległych powstańców, oddano hold jego prochom. Po defiladzie przed komitetem honorowym udano się na obiad żołnierski, w czasie którego wygłoszonych zostało kilka przemówień. Po południu odbyła się w sali „Sokola” piękna akademja, na którą przybyli tłumy publiczności z miasta

i okolicy, a którą zagrał prez. Okr. Tow. Powst. i Wojaków, p. Kapeliński. Referat o powstaniu wygłosił emer. kapitan p. Zablocki. Akademję urozmaiciła popisami orkiestry Tow. Powst. i Wojaków z Gniewkowa i chóru parafjalnego Matki Bożej pod batutą dyr. p. Ciesielskiego, zakończono odśpiewaniem „Roty”.

— **KOŚCIAN.** (25-lecie pracy zawodowej). 2 bm. obchodził kupiec p. Wawrzyniec Czajka 25-lecie samodzielnej pracy zawodowej. Jubilat jest gorliwym działaczem społecznym i piastuje szereg urzędów w instytucjach samorządowych i społecznych.

— (Ze Zw. Hallerczyków.) Na walnym zebraniu Zw. Hallerczyków po złożeniu sprawozdań z rocznej działalności, wybrano zarząd w nast. składzie: pp. Piotr Korlik — prezes, Stan Bieska — wiceprezes, Ant. Stróżyk — sekr., Józef Jakubowski — zast., sekr., Józefiak — skarbnik. Na lawników wybrano pp. J. Formalika i J. Jakubowski, a do komisji rew. pp. Leona Skrzypczaka i Piotra Ratajczaka.

— (Święto Rodziny.) W ubiegłą niedzielę wszystkie organizacje, złączone w Akcji Katolickiej, obchodziły uroczystość „Święto Rodziny”. Po mszy św. w kościele parafjalnym odbyło się uroczyste zebranie na sali „Wiktoria”.

— (Z urzędu stanu cywilnego.) W ciągu ub. roku zapisano 156 ślubów, 460 urodzin i 290 zgonów.

— (Osobiste.) Notariuszem w Kościanie mianowany został dotychczasowy notariusz w Kościanie p. Rozwadowski. — Drugi notariusz p. Tadeusz Kaczorowski mianowany został notariuszem we Wrześni. — Z dniem 1 bm. osiedlił się tutaj p. adw. Zbigniew Smyczyński ze Śmigła.

— **KOZMIN.** (Uroczystość Św. Rodziny). Staraniem Katolickiego Stow. Kobiet odbyła się uroczystość Św. Rodziny, rozpoczęta nabożeństwem, odprawionem przez ks. patrona Krycha. W nabożeństwie wzięły udział wszystkie organizacje katolickie ze sztandarami. Wieczorem odbyła się w sali parafjalnej urozmaicona akademja, na której referat wygłosił ks. Krych.

— (Z sądu). Sąd grodzki skazał za kłusownictwo Stanisława Paszka i Władysława Nastawskiego na 4 miesiące więzienia, Stanisława Perdziaka i Antoniego Bartkowiaka na 50 zł grzywny każdego lub 10 dni aresztu — Za kradzież ukarano Jana Rączyńskiego i Stanisława Chudzika 6-miesięcznym więzieniem. Emila Traugutta 6-tygodniowym więzieniem.

— **KROTOSZYN.** (Nowy związek) Powstało tu „Stowarzyszenie Podoficerów w st. spoczynku i b. zawodowych” Związek ma na celu poprawę bytu dla swoich członków i ich rodzin.

— **KÓRNIK.** (Posiedzenie nowej rady miejskiej). Na inauguracyjnym posiedzeniu nowej rady miejskiej, które zagrał p. burmistrz Wilniewicz, dokonano wyboru wszystkich komisji miejskich.

— (Walne zebranie S. M. P.). Pod przewodnictwem ks. patrona Brysiewicza odbyło się walne zebranie Stow. Młodzieży Polskiej. Po udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorjum, wybrano nowy w skład którego wchodzi pp.: J. Lempka — prezes, Al. Laube — wiceprezes i naczelnik, B. Taclak — sekretarz, J. Kocialkowski — skarbnik, Nikodem — zast.

— **OPALENICA.** (Z Tow. gimn. „Sokol”). W ub. niedzielę odbyło się roczne walne zebranie Tow. gimn. „Sokol” które zagrał prezes p. Wieczorek Michał witał wiceprezesa okręgu p. Maćkowiaka, oraz prezesa Tow. Uczestn. Powstania Wlkp. 1918/19 p. Primkego. Na marszałka walnego zebrania powołano wiceprezesa okręgu p. Maćkowiaka, który do pióra poprosił p. Kalinowskiego, a na lawników pp. Hildebrandta, Vogla i Drazkiewicza. Kolejno zdawali sprawozdania prezes p. Wieczorek, sekretarz p. Skotarek Antoni skarbnik p. Pilarzewicz Stanisław, gospodarz p. Wujec Stanisław. Sprawozdanie bibliotekarza nie mogło nastąpić z powodu jego nieobecności. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono zarządowi pokwitowania. W skład nowego zarządu weszli pp.: Michał Wieczorek — prezes, Jan Vogel — wiceprezes, Antoni Skotarek — sekretarz, Jan Stróżyk — zast. sekr., Stan. Pilarzewicz — skarbnik, Stan. Przygocki — naczelnik, Jan Stróżyk — bibliotekarz, Stan. Wujec — gosp., Jan Szumiński — kapelmistrz i jako lawnicy pp.: Mikołaj Mroczek i Hildebrandt. Komisję rewizyjną tworzą pp. Drazkiewicz, Skrzypek i Gierliński. Uchwalono składkę dla członków niećwiczących na 50 gr mies., a dla członków ćwiczących 30 gr. W odpowiedzi rzuconych na Tow. gimn. „Sokol” oszczerstw na zebraniu Weteranów b. powstań narodowych — sokoli spotęgują pracę organizacyjną we wszystkich narodowych organizacjach.

— **ROGOŹNO.** (Z życia organizacji). W dniu 19 bm. o godz. 19:30 w lokalu p. Jarosza odbędzie się walne zebranie Tow. gimn. „Sokol”. W dniu 7 bm. odbyło się w salce parafjalnej zebranie Stow. Młodzieży Misyjnej pod przewodnictwem p. Demskiej. Referat n. t. „Czysta komunja św.” wygłosiła p. Janakówna. — Stow. Młodzieży Polskiej wespół z Młodemi Polkami przygotowuje na 14 bm. wspólny oplatek w sali Hotelu Centralnego. — Tow. Dzieciątka Jezus wystąpi 14 bm. o godz.

16 na scenie Hotelu Centralnego ze sztuką p. t. „Cudowna noc”. — Chór kościelny im. św. Cecylii urządził w święto Trzech Króli występ śpiewaczy i sceniczny. Odegrano z powodzeniem sztukę p. t. „Przybłęda”. — Kolo Miłośników Szachów wespół z R. K. S. ofiarowało z czystego zysku z ostatniego przedstawienia „Betleem Polskie” 40 zł na rzecz Stow. św. Wincentego a Paulo. — Na ostatnim zebraniu Tow. Kat. Robotników Polskich przewodniczył prezes Michalak, a referat n. t. 15 rocznicy oswobodzenia Rogoźna wygłosił p. Feiczak. Zebranie zaszczylił swą obecnością ks. dziekan Pomorski. Tow. wystawi w dniu 4 lutego sztukę p. t. „Ścięcie św. Barbary”.

(Jubileusz powstańców). Miejscowe Tow. Powst. i Wojaków obchodziło 7 bm. jubileusz 10-lecia swego istnienia połączone z 15 rocznicą oswobodzenia Rogoźna. Po uroczystym nabożeństwie złożono wieńiec na grobie poległych i urządzono defiladę, poczem w sali Hotelu Centralnego odbyło się pod przewodnictwem p. rotm. Szymańskiego uroczyste zebranie jubileuszowe przy tłumnym udziale obywatelstwa. Wieczorem w tej samej sali odegrano sztukę p. t. „Cygan — Huringo”. — Całość wypadła doskonale.

(Osobiste). Naczelnik stacji kolejowej Rogoźno, p. Klauziński został z dn. 1 bm. przeniesiony na emeryturę.

(Notariusz). Na rejon rogoziński został mianowany notariuszem p. Zakrzewski, który otworzył swe biuro przy ul. Kościuszki obok sądu.

(„Zasłużony” odchodzi). Znany na tut. gruncie leader „sanacyjny” p. mec. Sławek opuszcza w najbliższych dniach Rogoźno. Wtajemniczeni twierdzą, iż nagły wyjazd związany jest z starciami, jakie istnieją w łonie miejscowej „sanacji”, która po wyborach nie może dojść do równowagi.

Z POMORZA

— TORUŃ. (W ręce polskie). Właściciel najstarszego w Toruniu polskiego zakładu zegarmistrzowskiego przy Rynku Nowom. p. Czesław Lipczyński nabył od Niemca Pawła Grossera kamienicę przy ul. Królowej Jadwigi 18 i przenosi do domu tego swoje przedsiębiorstwo. Dom ten od przeszło 100 lat znajdował się w posiadaniu niemieckiej rodziny Grosserów, aż wreszcie dojechał się właściciela Polaka. Byli nań reflektanci Żydzi, ale p. Lipczyńskiemu szczęśliwie udało się ich ubiec.

(Kurs samarytański-pożarniczy dla kobiet). Okręgowy Związek Pomorski Ochotniczych Straży Pożarnych urządził 10-ciodniowy kurs samarytański-pożarniczy dla kobiet. Na kursie tym wykładane są: ratownictwo i pierwsza pomoc w nieszczęśliwych wypadkach przed przybyciem lekarza, organizacja pomocy społecznej w razie klęsk żywiołowych, jak powodzie nożary itp. i wreszcie czynny udział kobiet w akcji ratowniczej podczas pożaru. — Kurs ma na celu przygotowanie ogółu kobiet do udziału w akcji samopomocy społecznej na wypadek wojny klęsk żywiołowych itp. Kurs rozpoczął się w dniu 5 bm. i potrwa do 15 bm.

(Bohater smutnej sprawy). Ostatnio przez sąd administracyjny skazany został na 20 złotych grzywny za zakłócenie spokoju nocnego na ulicy właściciel jadłodajni przy ul. Prostej Ludwik Górny. Człowiek ten ma już za sobą smutną sławę. Jest on bohaterem procesu o zabójstwo człowieka pałką gumową. Do jego jadalni w swoim czasie przyszedł urzędnik Vauk i zażądał piwa a gdy wypiłszy i nie zapłaciwszy za nie, chciał wyjść. Górny uderzył go pałką gumową po głowie Vauk od uderzenia dostał przekrwienia mózgu i następnego dnia zmarł. Górny skazany został za to na 2 lata więzienia.

Samobójstwo Poznanianki w Toruniu

Toruń, 12 stycznia. W środę 10 bm. przybyła niejawno z Poznania do Torunia 23-letnia Kazimiera Łyskówna napila się w celu samobójczym lizolu. Desperatkę karetka pogotowia przewiozła do lecznicy miejskiej, gdzie mimo usilnych zabiegów lekarskich po paru godzinach zmarła.

O powodach rozpaczliwego kroku domyśleć się łatwo z tego, że Łyskówna mieszkała w „okopach” przy ulicy Sienkiewicza, gdzie gnieżdży się bezdomna nędza toruńska. (wd)

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: Franciszek Dybizański, dyrektor Podolany, Poznań 3, z prośbą o zdrowie dla całej rodziny, 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 91,30 zł.

Na chleb św. Antoniego: B. Pazołowa z podziękowaniem za opiekę 10 zł. — J. K. 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 18 zł.

Na biednych na „Wesołem Miasteczku”, pozostających pod opieką pozn. okr. „Caritas”: J. K. 5 zł.

Na ochronę Dz. Jezus na terenie P. W. K.: J. K. 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 10,50 zł.

Na cenniko na „Wesołem Miasteczku” im. śp. ks. prof. Masłowskiego: J. K. 5 zł. Razem z poprzednio pokwitowanymi 11,50 złotych.

Tania a mimo to doskonała — jest pasta do zębów NIVEA

Duża tuba kosztuje tylko zł. 1.50, mniejsza zł. 1.00 Skuteczność swoją zawdzięcza pasta do zębów NIVEA wyborowym surowcom a przytem jest oszczędna w użyciu i wyróżnia się znakomitym smakiem.

Polski produkt firmy: PEBECO, Spółka Akcyjna w Poznaniu

Fig. 2 252-N 1 101

Na Pomorzu kwitnie handel przemycanymi pomarańczami

B. urzędnik kolejowy głównym przemytnikiem

Tczew, 12 stycznia. Wywiadowcy inspektoratu straży granicznej w Tczewie zaskoczeni zostali wielką ilością pomarańcz, jakie w ostatnim czasie sprzedawane były po bardzo przystępnych cenach na targach w Tczewie, Gniewie i Opaleniu.

Baczna obserwacja strażników granicznych doprowadziła wreszcie do ujęcia jednego z głównych dostawców

pomarańcz, przemycanych drogą nielegalną z Niemiec. Przemytnikiem i głównym dostawcą na Tczew i okolice był zredukowany urzędnik kolejowy Franciszek Borcowski, zam. w Tczewie (ul. Skarszewskiej). Podczas rewizji znaleziono w mieszkaniu Borcowskiego 180 pomarańcz pochodzenia niemieckiego. Przemytnika osadzono w więzieniu, przemyt zaś skonfiskowano.

Przed zawodami o puchar Gordon-Benneta

Przygotowania oficerów i baonu lotniczego w Toruniu

Toruń, 12 stycznia. W bież. roku zawody balonów wolnych o puchar Gordon-Benneta odbędą się w Polsce, jako w kraju zwyciężskim z zawodów poprzednich.

Stacjonowany w Toruniu I baon balonowy już teraz przygotowuje się intensywnie do walki o ponowne zwycięstwo dla barw polskich.

W środę 10 bm. wyleciał z Torunia balon „Poznań” z załogą: por. Janusz, por. Kotowski i por. Waszczak do lotu ćwiczebnego na odległość. Balon poszybował w kierunku południowo-wschodnim i dotąd jeszcze nie nadeszła od załogi wiadomość o wylądowaniu. (wd)

18-letni zbrodniarz — sprawcą 6 podpałów

Tczew, 12 stycznia. W związku z ostatniem usiłowaniem podpalenia stodoły rolnika Maksymiliana Wernera w Jeleniu, pow. tczewski, urzędnicy wydziału śledczego z Tczewa przeprowadzili na miejscu śledztwo, w czasie którego ustalono, iż podpalaczem jest 18-letni syn rolnika Bernard Klein z Jelenia, którego wraz z ojcem Józefem osadzono w więzieniu.

Podczas szczegółowej rewizji w

mieszkaniu aresztowanych podpalaczy, policjanci znaleźli świder, którym zbrodniarz wywiercił w stodole rolnika Wernera dziurę oraz książkę p. t. „O znaczeniu pożyczki narodowej”, w której brak było jednej karty. Kartę tę, przesyconą naftą, znaleziono na miejscu zbrodni. Młodociany podpalacz nie przyznał się do winy. Ma on na sumieniu ostatnich 6 podpałów w Jeleniu.

Strajk w przemyśle dzianym w Łodzi

Związki robotnicze prowadzą dalszą akcję

Łódź, 11 stycznia. Proklamowany w przemyśle dzianym strajk z racji niezawarcia umowy zbiorowej w ciągu dnia dzisiejszego objął jedynie część zakładów. Dotych-

czas związki robotnicze nie wystąpiły z żadnymi propozycjami, kierując wyłącznie swą uwagę na rozszerzenie strajku na cały przemysł dziany. Strajk ma przebieg spokojny.

„Laureaci” bydgoskiego konkursu kinowego

Film „King - Kong” i dzieci szkolne

Bydgoszcz, 11 stycznia. Od szeregu lat miejscowe Kolo T. N. S. W. prowadzi pokazy kinowe pod nazwą kina szkolnego. Przez pewien

czas organizatorzy tych pokazów zabiegali o to, aby zdobyć odpowiednią dla młodzieży szkolnej strawę kinową. Mielśmy więc filmy podróźnicze, ge-

ograficzne, przyrodnicze oraz rozrywkowe, dostosowane do psychologii i pojęć młodzieży. Ostatnio jednak t. zw. kino szkolne posiłkowało się zwykłym repertuarem kinowym, niezawsze dla młodzieży odpowiednim.

Kilka tygodni przed świętami Bożego Narodzenia jedno z kin bydgoskich wyświetlało osławionego „King-Konga”. Film technicznie może interesujący, a przytem, szczególnie dla młodych umysłów, wysoce denarwujący. Na film ten pchano dziesiątkami, wciskając bilety nawet najmłodszym. I dziesiątka wychodziła z kina podnieczone, rozdygotana nerwowo. Wielu rodziców skarżyło się, że dzieci, po owym pokazie filmowym nie mogły zasnąć, a nawet buziały się wśród nocy, prześladowane we śnie obawą o życie bohaterki, porwanej przez „King-Konga”.

I właśnie ten film był tematem konkursu uczniowskiego na najlepszą recenzję kinową dla młodzieży szkół bydgoskich.

Szpieg

Przed sądem okręgowym w Poznaniu stanął w dniu 12 b m. obywatel obcego państwa Robert Gierke, oskarżony o szpiegostwo. Bronią adw. Fersten, oskarża prokurator Elznerowicz, jako biegły występując pp. Kłoczek i por. Królikowski Rozprawa toczy się, ze zrozumiałych względów, przy drzwiach zamkniętych. (S.)

Edmund Kaczyński stanął przed sądem w Toruniu oskarżony o uduszenie kochanki.

Strajk szkolny na Pomorzu przed sądem

Ks. płk. Wrycza i rolnik Lewiński na ławie oskarżonych

Chojnice, 12 stycznia. Głośna w całej Polsce sprawa strajku szkolnego w Wielu na Pomorzu znalazła swój epilog na wokandzie sądu grodzkiego w Chojnicach, na sesji wyjazdowej w Brusach. Na ławie oskarżonych zasiadli ks. prob. Wrycza, pułkownik wojsk polskich, uczestnik powstania wielkopolskiego i wojny bolszewickiej i były pruski więzień stanu, oraz rolnik Lewiński z Wielu, przewodniczący rady rodzicielskiej parafii wielewskiej, członek sejmiku powiatowego i prezes Towarzystwa Powstańców i Wojaków. Rozprawie, która się toczy przy niebywałym u-

dziale publiczności w salce restauracji Wilnera, przewodniczy asesor sądowy p. Klonowski, znany z poprzednich procesów karnych, przeciwko „Strzelcom” wielewskim.

Oskarżony Lewiński wprowadzony został na salę rozpraw przez policję, która go przetransportowała z więzienia śledczego w Chojnicach, w którym przebywał od 9 grudnia ub. r. Oskarżonych bronią adwokaci dr. Nowodworski z Warszawy, dr. Suchecki ze Starogardu, Kończal z Tucholi i Sergot z Chojnicy.

Akt oskarżenia zarzuca ks. płk. Wryczy i p. Lewińskiemu, że w czasie

zebrania rodzicielskiego, które się odbyło w Wielu w dniu 8 grudnia ub. r. namawiali do nieposzanowania ustawy. Na rozprawę powołano 9 świadków dowodowych, między innymi urzędnika policji śledczej Gabrylikiewicza, który przeprowadzał dochodzenia w sprawie strajku szkolnego.

Przed rozpoczęciem rozprawy adw. Sergot złożył wniosek o powołanie ok. 25 świadków odwodowych. Wniosekowi temu przewodniczący rozprawy odmówił.

W chwili, gdy nasz korespondent pomorski podaje powyższy telefonogram, rozprawa trwa.

Willa, pierwsza od lewej, w której ujęto Stawiskiego.

Człowiek i pieniądz

Bez racji bytu — Narodziny mamony — Wartości obiegowe

Nikt chyba nie zaprzeczy, że najcięższą zimą trapiącą szerokie warstwy społeczeństwa — nietylko naszego! — jest... brak pieniędzy. Wiadomo, że człowiek bez grosza — to trup ekonomiczny, to istota „bez racji bytu”, przez wszystkich i wszędzie pomiatana; to „quantité négligeable”, z którą nikt się nie liczy.

Tak jest dziś u nas; tak jest na całym świecie. Ale jak było dawniej, kiedy jeszcze nie wiadomo, co to pieniądz? Trudno wystawić sobie nam, ludziom XX wieku, niewolnikom wszechpotężnej mamony, że byli ongiś czasy, kiedy obywano się bez jakichkolwiek środków płatniczych.

Pra-początkiem wszelakiego handlu był handel zamienny. Człowiek początku epoki kamiennej, któremu obca była uprawa roli i hodowla bydła, nie znał oczywiście i handlu; lecz z chwilą, kiedy zaczął hodować zwierzęta domowe i wyhodował ich ponad swą własną potrzebę, wtenczas posiadał pierwszy przedmiot zamiany: sztukę bydła, którą mógł wymienić na żywność, brzoń kamienną lub naczynia z gliny. Na całym prawie świecie, było to pierwszym surogatem środków płatniczych. W Indiach słowo „rupia”, przypomina prastary zwyczaj dokonywania w ten sposób transakcji handlowych, albowiem „rupa” oznacza w sanskrycie — trzodę. Także z łaciny wiemy, że „pecunia” (pieniądz) ma za źródłosłów: „pecus” (bydło). Z biegiem czasu pojawiły się inne miary wartości, przedewszystkiem skóra wołowa oraz różne skórki zwierzęce, z których wyrabiano odzież. Wartość zamienną posiadały w owych bezpieniężnych czasach również rozmaite muszle, ostrza strzał i topory kamienne.

Wszystkie te przedmioty, aczkolwiek nader użyteczne, nie mogły jednak stanowić podłoża dla handlu na dalszą odległość, a zwłaszcza międzykrajowego. Dopiero gdy człowiek odkrył nieknięte dołki, spoczywające w łonie ziemi skarby różnorodnych kruszców, nastąpił w stosunkach handlowych zasadniczy przewrót. Z tą chwilą brąz i miedź wyparły wszystkie dotychczasowe środki płatnicze. Tęsamem stworzono podłożę dla łączącego obce kraje handlu zewnętrznego, gdyż zwłaszcza tam, gdzie ludzie nie potrafili jeszcze w własnym kraju dobywać kruszców z ziemi, metal stał się przedmiotem zamiennym nader chętnie nabywanym i nawet przepłacanym, ze względu na jego wielostronną użyteczność.

Pierwszą formą, w jakiej metal pojawił się w obrocie zamiennym, były przedmioty dekoracyjne i użytkowe: wykuwano pierścienie, które następnie nawlekano

na sznury i w ten sposób stanowiąc one jednocześnie ozdobę i środek płatniczy. Najwięcej ceniono naczynia metalowe o stałej wartości pieniężnej np. trójnogi, posiadające w Grecji antycznej ustaloną wartość dwunastu sztuk bydła, dalej: małe kotwice miedziane oraz żelazne oszczepki i topory, wyrabiane w bardzo znacznych ilościach.

W pierwszym tysiącleciu przed nar. Chr. nastąpił u ludów kulturalnych ponowny przewrót w sposobie dokonywania zapłaty. Oto zamiast płacić sprzętami poczęto metal odważać i ustalać wartość jego zależnie od wagi. Zabrano się tedy do robienia i kruszenia pozostających w obiegu „pieniężnym” trójnogów, pierścieni itp., stwarzając tęsamem możliwość, uzyskania złom metalowy odważać w ilościach każdorazowo potrzebowanych. W ten sposób metal stał się już pewnego rodzaju monetą zdawkową.

Znowu minęły wieki, rozwój handlu dokonywał się w szybkim tempie i coraz natarczywiej występował postulat stworzenia pieniądza o rzeczywistej stałej wartości obiegowej. Przejście od nieobrobionego metalu surowego do bitej monety przygotowywało się w niektórych ówczesnych krajach kulturalnych w osobliwy sposób. Oto na kawałkach metalu rysowano figury oraz napisy i odnośna „moneta” stawała się poniekąd własnością osoby, której nazwisko nosiła. Jeżeli, jak można przypuszczać, dana osoba przyjmowała także gwarancję co do wartości takiej monety, to tego rodzaju „monety imienne” stanowiłyby prototyp późniejszych pieniędzy metalowych. Te ostatnie pojawiły się dopiero w VII w. przed nar. Chr. i królowie Lidji byli pierwsi, którzy kazali wybijać i stemplować monety.

Sposób płacenia pisanymi asygnatami, późniejszymi „banknotami” zapoczątkowany został przez Chińczyków w XIII stuleciu. Z krajów europejskich Francja pierwsza wypuściła w r. 1718 pieniądze papierowe (asygnaty) gwarantowane przez państwo.

Angielska „piatiletka” budowlana

Rząd angielski podjął na wielką skalę przebudowę miast i osiedli. Program na najbliższe pięćdziesiąt lat przewiduje zburzenie około 200.000 domów i przebudowę całych dzielnic robotniczych. Na cel ten przeznaczyl rząd sumę 95 milionów funtów szterlingów. Wykonanie programu zapewni pracę około 30.000 robotnikom budowlanym, a blisko milion rodzin przeniesionych zostanie z ciemnych i brudnych mieszkaniach do higienicznych i komfortowych izb. Angielskie mieszkania robotnicze, pomimo wysokiej stopy życiowej w Anglii, są wprost nieprawdopodobnie ohydne. (b)

nym, a blisko milion rodzin przeniesionych zostanie z ciemnych i brudnych mieszkaniach do higienicznych i komfortowych izb. Angielskie mieszkania robotnicze, pomimo wysokiej stopy życiowej w Anglii, są wprost nieprawdopodobnie ohydne. (b)

Przygoda z katem austriackim

Wiedeński fotograf Ernest Garsdorff, który natychmiast po mianowaniu nowego kata, Jana Langa, dokonał zdjęcia fotograficznego jego postaci, gdy kat przeprowadzał wizję lokalną t. zw. „Galgenhofu” w wiedeńskim pałacu sprawiedliwości — czyli miejsca przeznaczonego na wykonywanie wyroków śmierci, i bez wiedzy zainteresowanego odstąpił podobiznę kilku pismom ilustrowanym, będzie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej za popełnioną niedelikatność.

Jan Lang pochodzi ze starej rodziny wiedeńskiej, która, jak wiadomo, aż do końca cesarstwa liczyła w swem gronie kilku zawodowych katów. Aż do zaprowadzenia niedawno sądów doraźnych, które przewidują karę śmierci, Lang żył sobie nieznanym korzystając ze skromnej emerytury i pracując równocześnie jako inkasent w pewnej firmie handlowej. Po wyrażeniu swej zgody na ponowne objęcie stanowiska kate nikt nie wiedział, że wykonawcą wyroków śmierci był właśnie on, gdyż w Wiedniu jest co najmniej 500 Janów Langów. W ten sposób spodziewał on się, że będzie mógł na długi czas zachować swe incognito. Tymczasem umieszczenie jego fotografii w prasie wyjawilo tajemnicę, tak, że został natychmiast usunięty przez firmę, w której pracował, gdyż jego pracodawcy byli zdania, że zjawienie się u dłużników kata w roli inkasenta, było co najmniej nieodpowiednie. Stąd też skarga sądowa o odszkodowanie. S. F.

Na starsza latarnia morska

Latarnia morska na przylądku Henry przy wejściu do zatoki Chesapeake jest najstarszym budynkiem sygnałowym tego rodzaju w Stanach Zjednoczonych. Latarnię tę zbudowano w końcu XVIII wieku, a wówczas posługiwano się jeszcze tranem jako środkiem oświetlającym. Od tego czasu pięciokrotnie zmieniano środki oświetlające. W roku 1881 wybudowano obok starej latarni wieżę wysokości 50 metrów do której przeniesiono całą aparaturę świetlną starej latarni. W tym czasie wprowadzono w życie naftę, a słońce świetlana nowej latarni wynosiła 6000 świec, co pozwalało dostrzec światło jej już z odległości 30 kilometrów. W 1910 roku wprowadzono oświetlenie przy pomocy gazu skalnego o sile 22.000 świec; obecnie zaś prąd elektryczny, który wytwarza światło o sile 80.000 świec.

Mobilizacja — wojna...

Jesteśmy w okresie wojny, może nawet trudniejszej od wielkiej wojny europejskiej. Walczymy z nędzą, z głodem, z bezrobociem...

W ten teren między ubogich idą społecznicy, pracownicy charytatywni, Siostry Parafjalne. Czynią co mogą. Ale potrzeba jest wielka, tragiczna niemal. Brak rąk pomocnych, a jeszcze bardziej amunicji, broni...

Na czele poznańskiej armji walczącej z niedostatkiem i biedą stoi Poznański Okręg „Caritas” (Podgórna 10 a, tel. 55-88). On też ogłasza wielką mobilizację sił społecznych. Kto sam pomóc nie może, niech się zapisze na członka P. O. „Caritas”, niech kupi bonu jałmużnicze, zastępujące datki pieniężne, niech weźmie dziecko ubogie na obiady. Wszyscy do czynu!

Najdłuższe tytuły i nazwiska

Tytuł jednej z książek Rabelais brzmi: „Antipericatametaparthengedamphieribrations”. Autor angielski Pemaung wspomina w swojej kronice królów Burmy o królu, który się nazywał: „Sizitozibhavanaditigapauzaaditasudhammarajamahadhipatinozapatisuthu”. Poddani tego monarchy musieli wymówić jednym tchem całe jego nazwisko złożone z 60 liter, o ile byli dopuszczeni przed oblicze władcy. Trzynasty następca Żywego Buddy dalej lama Tybetu nosił tytuł: „Anvangloputzangtoputangchiatochichiwangshuehlangshich”. Jest to tytuł stosunkowo krótki, gdyż liczy „tylko” 58 liter. Mark Twain mówi o pewnym świętym mężu z Benaresu w Indiach, który posiadał aż 109 nazwisk i tytułów, najkrótszy zaś z nich liczył 58 li-

**ŁOM SŁODOWY
Dra WANDERA**
nieodzowny środek przy
KASZLU i CHRYPCIE
Wszędzie do nabycia
12 4 188

ter. Pewna dama, hawajka, z Honolulu nosi dźwięczne imię: „Kalanikaumehanchakahikikalangnakawahinckluhao”. Zmarła cesarzowa matka Chin nazywała się: „Tsu-hsi - tuun - yu - kang - hzi - ha - you-chuang - cheng - shonkung - chin - hsien-chung - hsi - huang - tai - hou”. Milutkie nazwisko liczy 72 litery.

SPORT

Hokej na lodzie

Zawody o mistrzostwo Polski (rozgrywka półfinałowa) odbędą się 14 bm. pomiędzy drużyną „AZS” i mistrzem Polski lwowską „Pogonią”, w Poznaniu na ślizgawce „A. Z. S.” przy ul. Noskowskiego, o godz. 19.30. „Pogoń” lwowska przyjeżdża w najsilniejszym składzie. Spotkanie to, z uwagi na znaczenie rozgrywki, zapowiada się bardzo interesująco. Będzie to pierwszy od szeregu lat poważny mecz hokejowy o charakterze międzymiastowym na terenie Poznania. Ceny biletów bardzo przystępne. (kom)

„Ottawa Shamrooks” i „Slavia” 4:0. Spotkanie odbyło się w Pradze. Pewne zwycięstwo odnieśli Kanadyjczycy. (tel. wł.)

Lekka atletyka

Sekcja lekkoatletyczna „Sokoła” poznańskiego podaje do wiadomości, że w końcu stycznia br. organizuje kurs dla pań i panów w hali na boisku Sokoła pod fachowym kierownictwem. Szczegóły podamy w najbliższym czasie. (kom)

Narciarstwo

IV akademickie mistrzostwa Polski odbędą się w Rabce, między 1 i 4 lutym, w konkurencji międzynarodowej organizowane przez „AZS” Kraków. Program zawodów obejmuje: 1. 2. losowanie i odprawa zawodników; 2. 2. — bieg 16 km. i bieg pań; 3. 2. — siałom (bieg zjazdowy); 4. 2. — skoki. Zawody dostępne są dla wszystkich słuchaczy wyższych uczelni w Polsce i zagranicą. Wpisowe, kosztą przejazdu i pobytu w Rabce dla członków „AZS” zredukowane do minimum. — W drugiej połowie stycznia zostanie zorganizowany dla zawodników AZS centralny obóz wyszkolenia narciarskiego w Rabce. Koszt pobytu — około 50 zł za dwa tygodnie. Trenerem będzie prawdopodobnie specjalnie sprowadzony instruktor ze Szwecji. Zgłoszenia przyjmuje oraz informacyjnie udziela sekretariat AZS codziennie od 17 do 19 Zamek - Wartownia. (kom)

Pieściarstwo

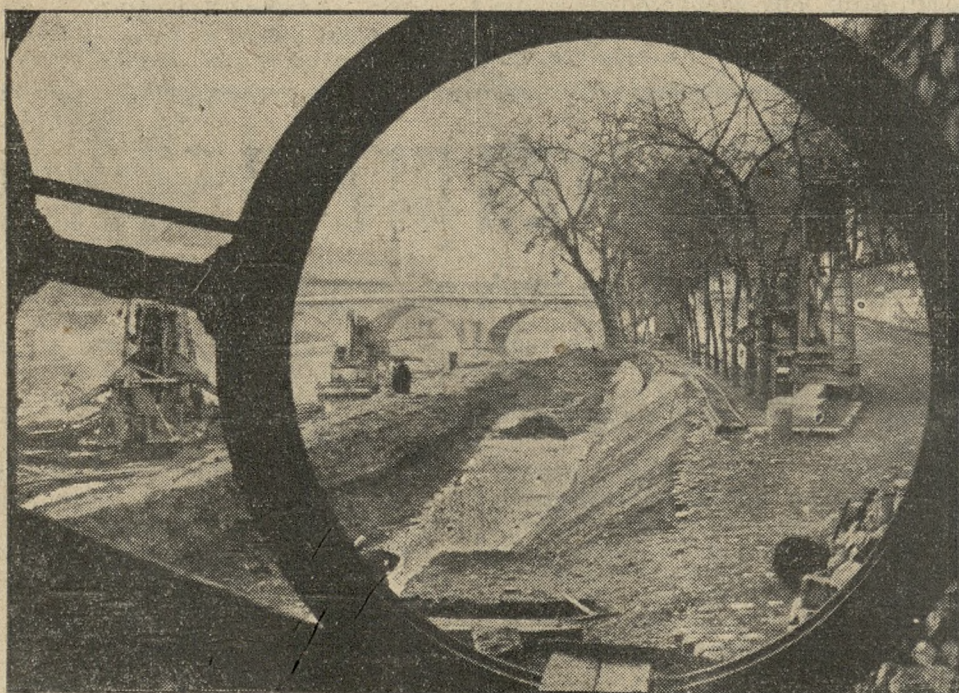
Czechosłowacja i Austria 11:5. Zawody odbyły się w Brnie morawskim. W muszce Dolezal (Cz) pokonał Liolel (A) na pkt.; w koguciej Bozdek (C) remisował z Illichmanem (A); w piórkowej Jaro (A) pobit na pkt. Prochazkę; w lekkiej Adamec (C) zwyciężył przez techn. k. o. Swatoscha (A) w 3 st.; w półśredniej Stoekl (C) i Weillhammer (A) walczyli z wynikiem nierozstrzygniętym; w wadze średniej Wlasak (C) pokonał Balkowitscha (A) na pkt.; w półciężkiej Krejcl (C) remisował z Weichardtem; wreszcie w ciężkiej Kopecek zwyciężył przez techn. k. o. Koflera (A).

Mistrzostwa młodzików organizuje poznański OZB w dniach 13 bm. o godz. 20 i 14 bm. o godz. 18 w hali ośrodka w. f. przy ul. Bukowskiej. Dotychczas zgłosiły kluby przeszło 60 zawodników, wobec czego możemy się spodziewać ciekawych wyników. (kom)

Piłka nożna

Mistrzostwa w poszczególnych krajach zdobyły na rok bieżący następujące drużyny: Polska: „Ruch”; Niemcy: „Fortuna”; Duesseldorf; „Austria”; „Vienna”; Czechosłowacja: „Slavia”; Danja: „SK Aarhus”; Włochy: „Juventus”; Anglia: „Arsenal”; Belgja: „FC Gillose”; Francja: „Olimpique Lille”; Węgry: „Ujpesti”; Luksemburg: „Red Boys - Differange”; Grecja: „Ol Pireus”; Szkocja: „Glasgow Rangers”; Hiszpanja: „FC Madryt”.

Władze wojskowe na Węgrzech zabroniły ostatecznie sędziowanie na zawodach piłkarskich oficerom w czynnej służbie, aby uniknąć obraźliwego zachowania się zawodników, co zdarzało się często na meczach.

Fragment z prac ziemnych nad poszerzeniem Sekwany w pobliżu mostu Carrousel.

W najbliższą sobotę, to jest 13-tego b. m. odbędzie się

DOROCZNY • BAL • MEDYKÓW

zg 5106

W SALACH BAZARU

Bilety wstępu w cenie 6 zł od osoby, studenci 4 zł, członkowie Koła Medyków 2,50 zł.

Całkowity dochód przeznaczony na cele samopomocowe i naukowe Koła. Po zaproszeniu można się jeszcze zgłaszać w sekretariacie Koła Medyków Sta 1 U. w godz. urzędowych od 13 14 lub telefonicznie przez cały dz. eń. (Nr. telefonu 6 49)

GAZETA WARSZAWSKA

ZAŁOŻONA W R. 1774

Redakcja i Administracja: Warszawa, Zgoda 5.

WIELKI DZIENNIK

polityczny, gospodarczy, społeczny i literacki
kierunku narodowego.

160-ty rok istnienia — fakt notowany zaledwie kilkakrotnie w dziejach świata cywilizowanego — oto najmowniejszy dowód, że „Gazeta Warszawska” ugruntowała swój byt i rozwój na rzetelnym zaufaniu i uznaniu najszerzej kół czytającej publiczności.

Tak cenne podstawy istnienia zdobyła sobie „Gazeta Warszawska” uczciwą i niezłomną służbą przewodniej idei oraz dzięki bogactwu informacji, jakimi dzieli się od półtora wieku ze swymi Czytelnikami.

Stale wzrastająca poczytność postawiła „Gazetę Warszawską” w pierwszym rzędzie największych co do nakładu codziennych pism w Polsce.

Wielką popularność i szeroka sfera rozpowszechnienia — oto również powody, dla których „Gazeta Warszawska” jest uważana za

1774

1934

PIERWSZORZĘDNY ORGAN DLA REKLAMY

W dniu 10 stycznia 1934 r. o godz. 22,30, zasnął w Bogu, opatrzony św. Sakramentami, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, mój najdroższy i ukochany mąż, najukochańszy syn, nasz brat, szwagier i wuj, s. p.
Franciszek Brzeziński
architekt-budowniczy
przeżywszy lat 47. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 14. bm. o godz. 15,30 z domu żałoby, ul. Swarzędzka 11 (Osiedle za Bramą Warszawską) na cmentarz św. Jana.
W ciężkim smutku pogrążeni
żona z rodziną.
d 645
Poznań, Chelmuza, Konin, Toruń, dnia 12. 1. 1934.
Zasadn. Pogrzebówy Bracia Nowak. Poznań. Plac Nowomiejski 10 tel. 10-48.

Przewielebnemu Duchowieństwu, szczególnie Ks. Prob. Budaszewskiemu i Ks. Prob. Nowakowskiemu. PP. członkom Sodalicji Marjańskiej Kupców i Towarzystwu Przemysłowców św. Łazarza oraz wszystkim Krewnym i Znajomym, którzy okazali tyle współczucia z powodu śmierci s. p. męża mego, składam najserdeczniejsze
podziękowanie.
Również dziękuję p. Dr. Sobekiemu za troskliwe starania podczas długiej choroby drogiego Zmarłego.
Stanisława Antaszek z dziećmi.
Poznań, Przechnica 1. zg 5120

Kupię samochód ciężarowy
na dętych gumach minimum 5 tonn bez przyczepki mało zużyty dobrej marki i proszę o oferty pod nr. 24 do „Par” Toruń-Szeroka 46 Pr 2250-643

Odbiorcy masła
świeżego wiejskiego, najlepszej jakości poszukuję Oferty ceną jaką płaci do Kurjera Pozn. pod zg 5 114

TROCINY
wagonowo każda ilość kupujemy
M. CZUBEK i S-ka
Poznań, Gwarna 8.
g 507-5284

W sobotę, 13 b. m. odbędzie się w lokalu popularnym „TU SIĘ JADA JAK U MATKI” Wjazdowa 9
Wesoly Wieczorek Karnawałowy
na który jaknajprzejmiej zaprasza Aleksander Krüger. Na potrawy i napoje ceny kryzysowe.

NIEMA URODY NI ZDROWIA
bez dobrych zębów Karlewicz. dentysta, Podgórna 4. Pg 5867-41,96

Najlepsze! **DRZEWO OPAŁOWE** Najtańsze! poleca drwalnia P. O. Caritas. Ceny z dostawą w dom:
Koszyk rąbanego drzewa 0,60 zł
1 m rąbanego drzewa 18.— zł
1 m żniętego drzewa 16,50 zł
1 m szczap w całości 15.— zł
Drzewo suche I. kl. Zamówienia kierowac prosimy do biura Poznańskiego Okręgu „Caritas” ul. Podgórna 10 a, tel. 55-88 i 16-80 oraz do drwalni przy ul. Górna Wilda 34.

Pewna egzystencja.
Dobrze zaprowadzony, 50 lat istniejący skład konfekcji męskiej ze stałą klientelą w Wielkopolsce, z powodu stosunków rodzinnych, zaraz korzystnie do odstąpienia, względnie przyjmie się współnika z gotówką ca. 10.000 złotych. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zg 5118.
Kawiarnia - Śniadalnica - Cukiernia
tel. 28-20 „WIELKOMIEJSKA“ tel. 28-20
ul. Fredry 13
Najnowszy lokal. — Ceny kryzysowe.
Sprzedaż ciast i wszelkiego pieczywa.
zg 5 123

W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem firmy St. Malinowski (właśc. Franciszek Malinowski) w Śremie w porozumieniu z Sądem, wyznaczyłem termin do zgłoszenia i sprawdzenia wiarytelności na dzień 17 lutego 1934 r. w kancelarii niżej podpisanego w Śremie, Rynek 4 w godzinach od 8 do 16-tej. Lista wierzycieli będzie wyłożona w Sądzie Grodzkim w Śremie pokój 17 od dnia 21 lutego 1934 r. począwszy. Osoby zainteresowane mogą zaskarżyć do Sądu Grodzkiego w Śremie w terminie 7 dniowym od daty wyłożenia listy postanowienia nadzorcy sądowego co do wciągnięcia lub odmowy wciągnięcia wiarytelności na listę wierzycieli.
Śrem, dnia 10 stycznia 1934 r. dg 644
Nadzorca sądowy: (—) Bartz, adwokat.

DOROCZNY BAL MASKOWY K.S. „WARTA” T. Z.
odbędzie się w sobotę, 13 stycznia 1934 r. W SALACH „BELWEDERU”.
Początek o godz. 21-ej **Wstępne zł 2,49 (Włącznie wszelkich opłat)** **Orkiestra 15 pułku ułanów**

Nagłówkowe słowo (tjasto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811
I t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1. KAMIENICE
Kamienica
dochód 17 500 za 135 000 wplaty 80 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 938
Kamienice
Poznań, Karta, Święty Marcin dochód roczny 13 tysięcy. powód choroba sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 14 051
2. PIENIĄDZ
Kino
Poznań dobre prosperujące sprzedam lub przyjmę wspólnika (czke) także niezyskowego gotówką 8 000. Kurjer Poznański zdg 13 921
Poszukuję
15 do 20 000 na I hipoteke nowej kamienicy w Poznaniu wartości 120 tys. na 1 do 2 lat. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 900
Wspólnika
z kapitałem zł 25 000 do 30 000 do pierwszorzędnego składu blawatów i towarów krótkich w najlepszym położeniu w mieście garnizonowym i wojewódzkim poszukuje od zaraz. Zgłoszenia do „Par”. Toruń nr. 21. Pg 2260-64.1
6. OZENKI
Panna
lat 20, pomorzanka obecnie w Poznaniu poszukuje pana oficera lub profesora celu matrymornalnym. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 13 911

Dla
mej siostry książkowej, 26. ładnej mimosa, wyprawa szukam męża idealnego do 40. Oferty fotografją Kurjer Poznański zdg 13 673
Żony
ładnej do interesu do lat 24 szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 14 102
Trzydziestopięcioletni
agronom — wykształcenie wyższe posiadający gotówkę 70 000. posłubi właścicielkę majątku, młyn lub domu Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 13 838/9
7. SPRZEDAŻE
Meble najtaniej w Bakosia ul. Wenecjańska 1
Most Chwaliszewski przy krzyżu zdg 13 235
Taśmówka 80-ka i tokarnia
przymówka, metrówka na sprzedaż. Górczyńska 14 parter. zdg 99 350
Skład
pokój nowowybudowany okolica Solacza (50.—) wynajmie na rzeźnictwa. Podolska 2. zdg 12 559
Singera
nówna, gramofon płytami, biurko amerykańskie. Graniczna 15, mieszkanie 9. zdg 13 811
Meble najtaniej J. Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 5871-23,50

Sypialnie
krzesła, stół, szafę tanio. Gąsiorowskich 1, m. 19. zdg 13 500/1
Biały Tydzień rozpoczęciem W. Nadolski
Stary Rynek 90
Jedyna okazja taniego zakupu: piórien, stolowizny, iletów, firan. zdg 612
Meble najkorzystniej kupis: u Andrzejewskiego
Poznań
ul. Wrocławska 4. dg 586
Antyki
sprzedaje. Piekary 5. zdg 13 242
Kamienica
piętrowa, 17 ubikacji, duży ogród owocowy, szkoły, woisko. Cena 16 000. Otreba, Jarocin, Kł.ńskiego 2. zdg 13 426
Jadalnia
dobrym stanie solidna 300. Za Bramką 5 b, m. 6. zdg 13 799
Fortepian
do ćwiczeń — lekcje. Jezuitska 8. Zgłoszenia składzie. zdg 13 833
Jadalnia
czarna debowa 300. Adres Kurjer Poznański zdg 13 899
Dom
nowy amortyzacyjny w Poznaniu dochód 480 miesięcznie, wplaty 6 000, reszta według ugody. Młyńska 5, mieszkanie 1. zdg 13 851
160
piecyk gazowy, łazienkowy Junkersa, jak nowy. Szamarszewskego 11 — 6. zdg 13 868

Wilc
pies na sprzedaż. Ratajczak, Matejski 39. zdg 13 862
Skład kolonjalny
dobrze zaprowadzony z mieszkaniem, magłem i towarami korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 14 139
Skład
nabiału, delikatesów główna ulica śródmieście dobrze zaprowadzony sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 13 901
Skład kolonjalny
w centrum miasta dobra frekwencja narożnik z powodu wyjazdu na sprzedaż. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 13 924
Skład
kolonjalny, ładnem mieszkaniem, zaprowadzony sprzedam. Marszałka Focha 39, mieszkanie 17. zdg 13 963
Bernardyny
dwumiesięczne sprzedam. Zgłoszenia Restauracja, Matejski 56. zdg 13 936
Expresso
do kawy parzenia średni sprzedam. Rzymska, Matejski 56, telefon/70-65. zdg 13 935
Aparat
radiowy prąd stały tanio. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 14 019
Polowczyka
rasowego sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 14 018
Skład
srozywezy na Starym Ryнку sprzedam, obrót 40 000. Wekaze Kurjer Pozn. zdg 13 956

Pianino
sprzedam Lakowa 14 — 22. zdg 13 996
Radjo
prąd zmienny, Gwarna 15, m. 8. zdg 13 992
Akcje
Banku Kwilecki, Potocki nominalnych 14 500 tanio sprzedam — Poznań, skrzynka pocztowa 54. Pg 2258-2,60
Łóżeczko
dziecięce z materacem tanio sprzedam. Bóznicza 15, m. 4. rg 1137
Kolonjalke
towarem, magłem, mieszkaniem tanio. Adres filja Kurjera Pozn. Stary Rynek rg 1122
Handel paszy
w pełnym biegu pewna egzystencja, kompl. urządzeniem, srurownik, sieczkarnie duże ubikacje i podwórce korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański rg 1131
Wózki
wyrpawki niemowlęce. Ul. Gwarna 11, dom tylny. zdg 12 543/4
Gospodarstwo
ca. 14 ha kujawskiej ziemi sprzedam korzystnie — Nowakowski, Puszczkowsko, ul. Wysoka. zdg 13 626
Zakład fryzjerski
z mieszkaniem z powodu wyjazdu na sprzedaż. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 10 805
Pianino
używane. Długa 16, m. 1. zdg 14 034

Radjo
prąd zmienny z głośnikiem sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 14 026
Kupiec albo rzeźnik
zrobi majątek, nabywając dobrze zaprowadzone przedsiębiorstwo branży spożywczo - miesięj mieszko 35 000 Wielkopolska, monopolowe stanowisko. Czysty zysk około 20 000 rocznie. Do objecta potrzeba około 15 000, wplata może być willa, parcela. Poznaniu. Zgłoszenia „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11, pod 53 87. Pg 2262-53,87
Singera
damska okragle czolenko tanio. Szewska 11, mieszkanie 4. zdg 14 107
Tapczan
tanio sprzedam tapicernia. Fredry 6, narożnik. zdg 14 081
Kolonjalke
śródmieścim. mieszkaniem dzierżawa 40. bez konkurencji. pewna egzystencja tanio. Wskaze bez platnie Wedzikowski, Piekary 11 zdg 14 001
Pokój
meski, łózezko, dziecięce tanio. Adres Kurjer Pozn. zdg 14 086
Własny
wyrób słubnych obracek od 6 zł para. Chwilkowski, Sw. Marcin 40. zdg 14 965
Sprzedam
interes rzeźni.eki wraz z kompletnem urządzeniem składowem, warsztatowem przy przynypalnej ulicy w śródmieściu Poznania. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 14 062

Skład
Spółczyco do sprzedania przy ulicy Wierzbiciejce do obojca 20 000 zł. Informacja Kurjer Pozn. zdg 14 077

Pierwsze piętro
Drugie piętro
Trzecie piętro
podwórce Wroniecka 24, znajdują się Hurownia Porcelany. — Tamże sprzedaje się najkorzystniejszą i najtaniej Serwis — Wyprawy — Urządzenia Restauracyjne. — zdg 14 148

Tokarnie
półna mechanika korzystnie. — Mielżyńskiego 2, sut. pr. — zdg 14 154

Futerko
damskie czarne tanio. Grudnia 18 m. 6. — zdg 14 149

Drogerje
Poznań, 25 lat istniejąca korzystnie sprzedam. Focha 39, mieszkanie 17. — zdg 14 147

Zakład fryzjerski
w centrum tanio sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 14 141

11. KUPNA

Kwity
kombardowe oraz srebro, złoto, kryształ porcelane meble, dywany kupuje „Lamus“ Strzelecka 1. — Pg 64 571-58 120

Meble używane
przedmioty domowego użytku kupuje przyjmują w komis Dom Komisyjny Wroniecka 6/8. — Pg 5839-43.40

Traki
puchome i stojące potrzebuję. — Krzyżanowski, Poznań, św. Marcina 39. — zdg 13 818

Samochód
4 osob. limuzyna lub otwarty używany kupie bezpośrednio. — Oferty Kurjer Poznański zdg 13 931

Piec
kapielowy na węgiel miedziany w dobrym stanie kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 823

Kocioł do smalcu
topienia urządzenia parowe kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 887

Maszynę
wpuszczaną, serwis obładowy, szpicie srebrny 12 osób, dobrze utrzymane kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 877

Dom
kupie oddam parcie przy ul. Kolejowej z dopłatą. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 934

Perski dywan
duży i male pomoty kupie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 14 012

5
pięć łazienkowych węziel, wan. Oferty Kurjer Poznański zdg 1138

Parcele
kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 1132

Chłodnice
do Fiata 501 oraz akumulator 12 volt nowe lub dobrze utrzymane kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 14 037

Bufoł
restauracyjny do lokalu kupie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 14 084

Wentylatory
używane kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 14 085

Kasę rejestracyjną
do honorowania kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 14 083

Koncesji
na wódce poszukuje od zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 14 081

Cegły
200 tysięcy, franco Jeżyce kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 14 175

Parcele
pod dom czynszowy blisko śródmieścia kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 14 172

Kupię
wiertarkę do drzewa używaną. — (Langlochohrmaschine). — Tyrchan, Przemysłowa 27. — zdg 14 150

12. DO WYNAJECIA

4 pokojowe
komf. ul. Dąbrowskiego zaraz do oddania. Zwrot remontu zł 700. Adres Kurjer Poznański zdg 14 129

5 pokojowe
centrale ogrzewanie wysoki parter natychmiast do wynajęcia. Zgłoszenia tel. 67-05. — zdg 13 821

Okazja
Sprzedam piękne 8 pokoi, kuchnia, łazienka, służbowe, okolica Stary Rynek, umeblowane zł 1 200, czynsz 60. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 872

Czteronokojowe
siedmiopokojowe komfortowe wynajmie gospodarz. — Matejki 43-49. Portjer — zdg 13 890

2
pokoje kuchnia od zaraz. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 13 893

Mieszkanie
dwupokojowe kuchnia lepsze meble, jadalnia zgoda gospodarza. — Alca 33. — Strumieńska 15, m. 9. — zdg 13 909

Toruń
mieszkanie komfort. przy głównej ulicy do wynajęcia. Kazim. Strzyckiński właśc. domu. Poznań, Dąbrowskiego 3. — zdg 14 161

2
pokoje kuchnia. Dąbrowskiego. Adres Kurjer Pozn. zdg 14 082

Pięciopokojowe
mieszkanie 125 miesięcznie wskazuje „Domus“. Plac Wolności 14 a zdg 14 122

Dwupokojowe
Debiec, Wiśniowa 73. — zdg 13 814

Jednopokojowe
25, dwupokojowe 35, trzypokojowe 52, czteropokojowe 82. Sejda, ul. Młyńska 4, m. 2. — zdg 13 948

8 pokojowe
komfortowe mieszkanie pierwsze piętro Matejki 61 od 1 lutego. Informacje stróż. — zdg 13 798

13. SZUKA MIESZK.

3-4
pokojowego mieszkania od zaraz lub później poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 866

Mieszkania
4-6 pokojowego tylko w pierwszorzędnym domu poszukuje się od 1. 4. br. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 13 923

Poszukuje
mieszkania 2 ewentl. 3 pokojowego łazienka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 73 916

Poszukuje
pokoju i kuchni wprost od gospodarza w centrum, place pół roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 955

Pięć pokoi
komfortowych, odnowionych — lokator odpowiedzialny. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 378

4-5 pokojowego
w śródmieściu poszukuje punktualny płatnik zaraz lub od 1. 2. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 14 011

Młode
małżeństwo bezdzietne poszukuje stróżostwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 13 909

Dwupokojowego
kuchnia poszukuje. Warunki — Oferty Kurjer Pozn. zdg 13 932

Urządnic
stałej posadzie państwowej, bezdzietny, pewny płatnik przeniesiony Poznań poszukuje mieszkania 2 pokojowego kuchnia, przynależnościami wprost gospodarza, okolica Teatr Wielki od 1. 3. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 14 076

Etatowy
urzędnic państwowy poszukuje 1 wazl, 2 pokoje i kuchnie. Zgłoszenia Antoni Hennes Poznań Krzeszowskiego-17. — zdg 14 058

Pokoju
kuchni lub próznego dwie osoby dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 14 146

3-4
pokoje komfort I. — II. piętro centrum poszukuje zaraz poważny samodzielnym handlowiec. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 14 134

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie
czteropokojowe mieszkanie z pokojem dla służącej, kuchnie i wygodami na dwa pokoje z kuchnią i pokojem. Oferty Kurjer Poznański zdg 14 017

15. POKOJE UMEBL.

Gimnazjastów
na stancje najlepsze odżywianie pomoc nauce. Halina Berger, ul. Focha 80. — dg 617

Kraszewskiego
11-17. jednoosobowy. — zdg 13 389

Szamarzewskiego
11. m. 7. pokój dwuosobowy. — zdg 12 334

Podgórna
2/3. mieszkanie 6. — zdg 13 802

Tani
dwa-trzyosobowy. Niegolewskich 1, mieszkanie 8. — zdg 13 807

Pokój
komfortowy umeblowany wynajmie korzystnie jednej dwom osobom. Focha 32/14. — zdg 13 812

Dwuosobowy
Śniadeckich 18 — 9. — zdg 13 792

Elegancki
ciepły utrzymaniem — bez. Jackowskiego 21, mieszkanie 11. — zdg 13 741

Centrum
czysty, solidnej osobie. Waly Kościuski 7, 1. piętro, mieszkanie 3. — zdg 13 537

Frontowy
1-2. Jezuitka 8. Zelos. skład. — zdg 13 834

Pokój
dwuosobowy utrzymaniem — bez wynajmie. Niegolewskich 7, mieszkanie 8. — zdg 13 896

Inteligentnym
paniom. Skarbowa 18 — 8. — zdg 13 886

Pokój
umeblowany jedno-dwuosobowy. elektryczność. Bukowska 41, mieszkanie 9. — zdg 13 852

16. SZUKA POKOJU

Dwuosobowy
jednosobowy. Aleje Marcinkowskiego 1 — 7. — zdg 13 840

Niegolewskich
7. Trzebiatowska. — zdg 13 889

Dwuosobowy
Patr. Jackowskiego 9, mieszkanie 6. — zdg 13 863

Gwarna 10
ładny pokój wynajmie. mieszkanie 4. — zdg 13 882

Pokoje
umeblowane. Grunwaldzka 3, — willa. — zdg 13 892

Niekrepujący
ciepły. Babińskiego 7, m. 1. — zdg 13 894

Frontowy
Przeznica 2, m. 2. — zdg 13 895

Panom
Spokojna 21 — 6. — zdg 13 908

Dobrze
umeblowany, elektryczność. Zielona 7, m. 7. — zdg 13 905

Pokój
do wynajęcia od 15. Krasieleckiego 8a, boczna Jasnej. — zdg 13 978

Elektryczność
Lazarz. Kossaka 21, mieszkanie 4, narożnik Wyspińskiego. — zdg 13 971

Dwa
obok siebie leżące ciepłe pokoje elektryczność ewtl. małżeństwo, kuchnia. Różana 13 — 3. — zdg 13 970

Frontowy
słoneczny elektryczność. Wielkie Garbary 46, m. 9. — zdg 13 967

Niekrepujący
Zielona 3, m. 25. — zdg 13 966

Pokój
Kwiatowa 6. — 3. — zdg 13 962

2 panom
słoneczny pokój, duży z pościelą u samotnej. Półwiejska 13, mieszka. 6. — zdg 13 961

Gabinet
tanio. Wierzbiciejce 31a, m. 6. — zdg 13 960

Pokój
Działyskich 3 m 7. — zdg 13 959

Pokój
Aleje Marcinkowskiego 17a. — 8. — zdg 13 958

Klatki
czyste, frontowy. Szwajcarska 12a, m. 6. — zdg 13 957

Pokój
dwuosobowy. Kochanowskiego 23, m. 4. — zdg 13 956

Niekrepujący
zaraz. Wielkie Garbary 36, mieszkanie 19. — zdg 13 952

Dwuosobowy
Kopernika 6, m. 7. — zdg 13 950

Wrocławska
88, m. 34. — zdg 13 951

Dwuosobowy
Marcin 13. — 10. — zdg 13 947

Nowomiejski
5, podwórce, lewo, m. 10 duży elegancki. — zdg 13 946

Pokój
2 sol. panom. Plac Nowomiejski 10 a, m. 9. — zdg 13 945

Panu
wspólny. Kreta 22, m. 12. — zdg 13 938

Aleje
Marcinkowskiego 20, tylny dom 66, małżeństwo. — zdg 13 937

Pokój
frontowy. Długa 11, m. 8. — zdg 13 980

Dobrze
umeblowany u samotnej. Piekary 8 a, m. 84. — zdg 13 979

Dwuosobowy
Poznańska 21, III, lewo. — zdg 14 016

Dwuosobowe
Marcina 53 — 7. — zdg 14 018

Dwuosobowy
Kozia 23 — 2. — zdg 14 015

Romana
Szymańskiego 9, m. 9. — zdg 14 006

Frontowy
zaraz. Plac Dzielowy 4, m. 1. — zdg 14 003

Pokój
Marcin 54, m. 7, I. piętro. — zdg 14 004

Pokój
Wierzbiciejce 38, m. 8. — zdg 14 002

Dwuosobowy
niekrepujący od zaraz. Rybaki 21a, m. 6. — zdg 14 035

Pokój
słoneczny, czysty, elektryczność wynajmie. Bukowska 41, m. 4. — zdg 14 029

Pokój
jedno-dwuosobowy. Matejki 6, m. 6. — zdg 14 089

Jedno
dwuosobowy, sympatyczny. Koszaka 21. — 3, Park Wilsona. — zdg 14 088

Dwuosobowy
Lakowa 18a, m. 6. — zdg 14 078

Jednej
lub 2 osobom swobodny, czysty, frontowy. Długa 4 m. 10. — zdg 14 069

Niekrepujący
czysty, inteligentnemu. Sw. Józefa 3, m. 5. — zdg 4 067

Jednosobowy
Rzeczypospolitej 4, m. 8. — zdg 14 065

Pokoik
Szewska 19 — 7. — zdg 14 063

Dwuosobowy
Kwiatowa 8, mieszka 15. — zdg 14 060

Klatki
elegancki. Prusa 17, mieszkanie 3 zdg 14 055

Pokoik
Lakowa 16, m. 5. — zdg 14 054

Pokój
dwuosobowy wolny Centralne. Łazienka, elektryczność. Zaczeka 4 m. 8. — zdg 14 064

Pokoik
klatki schodowej, elektryczność Wojciecha 6, m. 5. — zdg 14 169

Dwuosobowy
czysty. Grunwaldzka 13 — 6. — zdg 14 166

Półwiejska
2 — 6. także dni. — zdg 14 165

Dobrze
umeblowany, jednoosobowy. — Szewska 19, m. 6. — zdg 14 164

Zygmunta
Augusta 10, mieszkanie 11, centralnem — dwuosobowy. — zdg 14 163

Dwuosobowy
Zupańskiego 21, m. 4. zdg 14 162

Elegancki
panu niekrepujący. 27 Grudnia 4 m. 6. — zdg 14 155

Elegancki
frontowy. Młyńska 12, m. 5. — zdg 14 153

Lakowa
4a, m. 8. panom. — zdg 14 151

Panu
Wozna 13, m. 14. — zdg 14 138

Pokój
umeblowany utrzymaniem — bez Półwiejska 30 — 5. — zdg 14 135

Pokój
frontowy. Piekary 4, m. 1. — zdg 14 125

Matejki
7, m. 3. — zdg 14 126

Zaczyszny
ciepły dla inteligentnej. Reja 2, m. 19. — zdg 14 124

Miły
studentkom, urzędniczkom, obiad. Waly Kościuski 7 — 5. — zdg 14 123

Dwuosobowy
Markiewicz, Matejki 4. zdg 14 111

Dwuosobowy
frontowy. Lakowa 7, m. 10. — zdg 13 837

Dwuosobowy
elektryczność. Strzelecka 31, Jankowski. — zdg 14 023

Pokój
dwuosobowy. Lakowa 10, m. 5. I ptr. — zdg 14 108

Śniadeckich
4 — 3. — zdg 14 109

Elektryczność
Matejki 54 — 11. — zdg 14 105

Pokój
panu. Skarbowa 15, m. 9. — zdg 14 101

Elegancki
niekrepujący. Telefon 60-75. — zdg 14 100

Dwuosobowy
wygodami na stanowisku. Dąbrowskiego 24, m. 11. — zdg 14 099

Dwuosobowy
Patrona Jackowskiego 36, m. 10. — zdg 14 098

Dwóch
panów poszukuje pokoju od 15. I. centrum, fortepian, elektryczność Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 13 825

Studentka
poszukuje pokoju okolice Kretej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 13 874

Poszukuje
się pokoju pobliżu Uniwersytetu Oferty Kurjer Poznański zdg 13 897

Próżnego
niekrepującego, frontowego pokoju, parter. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 994

Dwuosobowego
z opalem i światłem elektr. w okolicy śródmieścia od 15. I. 34. Oferty z podaniem cen do Kurjera Pozn. zdg 641

Pokoju
30 zł poszukuje pan bliżej śródmieścia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 643

Próżnego
pokoj. place rzetelnie, sumienne. Oferty Kurjer Poznański zdg 14 103

Szukam
pokoju, mam własną pościel za 25 zł w śródmieściu od 15. I. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 14 028

Urządnic państwowy
młode małżeństwo szuka dwu lub trzypokojowego — może zapłacić zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 14 079

Spokojne
młode małżeństwo poszukuje niedrogiego pokoju od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 14 142

Student
jednosobowego, niekrepującego, Jeżyce blisko Lazarza. Zgłoszenia warunkami Kurjer Poznański zdg 14 131

Pokoju
umeblowanego śródmieściu zaraz Cena opalem, oferty Kurjer Poznański zdg 14 127

17. LOKALE

Poszukuje
się jasnych ubikacyj nadających się na warszaty ślusarskie i stolarskie 70-100 m². Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 13 828

3 ubikacje
biurowe od 1 lutego poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 13 867

Składu
szukam na Wildzie. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 13 906

Poszukuje
składn. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 907

Doży
biurowy, parter, telefon 24-47. — zdg 13 969

Pokoju
częściowo umeblowanego, śródmieście na biuro poszukuje. — Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 14 050

Skład
i 2 pokoje kuchnia do wynajęcia Wskaże Kurjer Poznański zdg 14 160

Restauracje
sześciopokojowe mieszkaniem wynajmie. Wielkie Garbary 14, Płuciński. — zdg 14 128

18. DZIERŻAWY

12 garaży
z warszatem przy Mylniej wydzierżawie (ewentl. częściowo). — Zgłoszenia Kościelna 22. Tomczak. — zdg 13 953

Chemik
kilkuletnia praktyka poszukuje zaraz odpowiedniej posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 12 190

Urzędnik
gospod. kawaler. 16 lat prakt. gospod. na wzorowych majątkach posiada najlepsze swiad. uprawę roli. hodowlę inwentarza. obory zarodkowej poszukuje posady zaraz lub od 1. 4. 34. Stefan Pawlak Dziekanowice. powiat Gniezno. zdg 12 205

Panienska
umiejąca szyc. haftować. gotować szuka posługi od zaraz lub 15 przed południem. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 13 801

Gospodyni
młoda dobrem poleceniem szuka posady. najchętniej do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 804

Pani
uczciwa. doświadczona zajmie się szereg gospodarstwem samodzielnie do jednej lub dwóch osób. Oferty Kurjer Pozn. zdg 13 813

Dziewczyna
poszukuje posady do bezdzietnego państwa z gotowaniem od 15. 2. lub 1. 3. 34. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 13 819

Dziewczyna
uczciwa poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 929

Sekretarka
pisząca biegle na maszynie w języku polskim i niemieckim. stenografująca z 10-letnią praktyką poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 13 843

WPP. Pracodawców
prosi o jakakolwiek prace (gdziekolwiek) biurowe, lat 28, żonaty, znajomością wszelkich manipulacji biurowych, pisanja maszyna, prowadzenia działu prawnego, wytrawny korespondent. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 13 835

Początkująca
biurowa mająca rok praktyki oraz pisząca na maszynie poszukuje posady i przyjmuje przepisywania na maszynie za skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 13 844

Służąca
poszukuje posady lub posługi z gotowaniem, praniem od 15. I. Oferty Kurjer Pozn. zdg 13 865

Posługaczka
rzetelna, uczciwa szuka posługi ewentl. z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 884

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem szuka posady od 1. 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 879

Gorzelnik
z 30-letnią praktyką dobrze świadectwami i poleceniami obznajomiony z remontem maszyn i kserowości szuka posady. Gieldon, Radlin pow. Jarocin. zdg 14 119 120

Przyjmę
posadę do dziec. lub do wszystkiego od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 14 001

Książkowa - bilansistka
pisząca biegle na maszynie. z znajomością języka polskiego i niemieckiego poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 13 945

Dziewczyna
dobrze poleciona, znająca gotowanie, pieczenie, zaprawy obslugę i szycie przyjme posadę 1. 2. miejscowości obojętna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 13 940

Maszynistka
biegła z praktyka szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 965

Uczeń
poszukuje posady w składzie żelaza ma poza sobą 5 klas szkoły wydziałowej i jeden rok handlowej. Łaskawe oferty Kurjer Poznański rg 1109

Administrator
poszukuje posady kaucja 400 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 13 954

Gospośnia
znająca dobra kuchnie, wszelkie zaprawy pieczone i chłodne, drobno, poszukuje od 1. 2. lub później posady na majątek prostotwo lub do samotnej osoby. Długoletnie świadectwa. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 14 045

Posługaczka
poszukuje posługi lub prania. — Zgłoszenia: Górna Wilda 32. — zdg 13 885

Żukam
posługi pół lub cały dzień gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 888

Młody
inteligentny człowiek, lokaj dobre świadectwa i reprezentacje, bez dachu nad głowa i środków do życia. prosi o łaskawe zafiarowanie jakiegokolwiek pracy lub pomocy materialnej. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 13 902

Praczką
poszukuje prania. Ul. Żupańskie-go nr. 2, mieszkanie 5. zdg 13 910

Panienska
szuka posady jako początkująca najchętniej do biura. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 903

Werkmistrz
mistrz slusarski obeznych dokladnie z maszynami parowymi specjalista wentylówek Lanza poszukuje posady montera, maszynisty do wszelkich reparacji i prowadzenia ruchu. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 915

Dziewczyna
z samodzielnem gotowaniem poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 917

Dziewczyna
do wszystkiego poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdg 13 918

Dziewczyna
do wszystkiego poszukuje posady zaraz lub 1 lutego. Oferty Kurjer Pozn zdg 13 977

Siła biurowa
dobrze poleciona, roczna praktyka znajomości księgowosci, pisząca na maszynie pragnie pracować 25 zł miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 869

Biuralistka
młodsza poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 870

Kasjerka
wyręczycielka, młoda, uczciwa, energiczna z praktyką, zna księgowosc, gospodarstwo podwórzowe, zajmie się drobnem szuka posady od zaraz. Własna pościel, wymagania skromne, okolica obojętna. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 13 873

Urzędnik
gospodarczy, kawaler, lat 35, szkoła rolnicza. 9 lat praktyki. Poznańskiem. Śląsku przyjme posadę 1. 3. 34. lub wcześniej, jakże jako pisarz podwórzowy. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 14 042

Panienska
poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 13 875

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 13 876

Służąca
do wszystkiego z praniem, gotowaniem szuka posady od 15 stycznia lub 1 lutego. Oferty Kurjer Poznański zdg 14 033

Pielegniarka
wychowawczyni przyjmie posadę do dzieci lub osób starszych na stałe ewentualnie przychodnia Kurjer Poznański zdg 13 510

Dziewczyna
z gotowaniem, praniem, dobrzymi świadectwami — bez spania. — Oferty Kurjer Poznański zdg 13 784

Kucharka
poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjer Poznański zdg 13 779

Stenotypistka
polsko-niemiecka z własna maszyną szuka pracy również przyjmie w dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 517

Nauczycielka gotowania
w młodszym wieku, która podjąłaby się pracy propagandowej wśród konsumentów, poszukiwana dla poważnego przedsiębiorstwa. Posada stała. Zgłoszenia z życiorysem skierować Kurjer Poznański pod zdg 13 925

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem dobre polecenia potrzebna. Adres Kurjer Poznański zdg 13 853

Fotograf
(fotografistka) dobry w retuszu. niezatyw posytyw potrzebny zaraz. St. Dwornik Rawicz. zdg 13 663

Fryzjerka
dzielna stała posada zaraz. Kocielnia 28. zdg 13 864

Nauczycielka
udzieli korepetycji lub zajmie się wychowaniem dzieci za utrzma-nie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 13 926

Dziewczyna
z pierwszorzednym gotowaniem, prasowaniem, sprzątaniem potrzebna zaraz. Chelmońskiego 4, m. 1. zdg 14 005

Młody
czeladnik komin arski potrzebny. Oferty Kurjer Pozn zdg 13 990

Kucharka
samodzielną do wszystkiego, poniżej trzydziestki, kilkoletnie świadectwa pierwszych domów, kuchnia warszawska - malopolska. Zgłoszenia odpis swiadectw Kurjer Poznański zdg 13 982

Magazynier
i kierownik składu gotówka 800 do 2000 potrzebny. Odpowiedz znaczk. Oferty życiorysem Kurjer Poznański zdg 14 115

Fryzjerka
i kursistka potrzebna. Główna, ul. Gnieźnieńska 76. zdg 14 112

Stróża
emerytowanego policjanta poszukuje. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 14 110

Posługaczka
poleceniami Matejki 68, m. 1. zdg 14 097

Pomocnik
fryzjerski stała, wypomóżka — Szmarzewskiego 30. zdg 14 095

Osoba
do prowadzenia gospodarstwa domowego na wsi i urzędniaku wdowca z dwojgiem dzieci w wieku szkolnem. Zgłoszenia tylko zaradnych oszczędnych i pracowitych z poważnymi poleceniami, życiorysem i warunkami do Kurjera Poznańskiego pod zdg 14 156

Potrzebna
zaraz panienka do 3 dzieci na wieś. Podać warun. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 14 168

Marszałtką
p pierwszorzedną i samodzielną potrzebną. Zgłoszenia z 3-4 samimi świadectw podaniem warunków Salon M6d Gdynia Starowiejska 16. zdg 14 07

Fryzjerki
dwie. Kramarska 25 zakład. zdg 14 140

Samodzielnego księzkowego
poszukuje natychmiast na stanowisko kierownika biura księgowosci i dla sprawy podatkowych — Kandydat winien znać język niemiecki w mowie i piśmie wszystkie systemy księgowosci oraz ustawy podatkowe, szeregowe podatku obrotowego i dochodowe. Musi być pozatem bezwzględnie samodzielnym i moc się wykazać conajmniej 10-letnia praktyka na stanowiskach kierowniczych. — Oferty należy składać do Kurjera Poznańskiego pod ng 4259

Poszukuję
agenta na prowincji do galanterji kaucja 1000. Oferty „1000" — Fuchs, Łódz, Piotrkowska 50. ng 4256

Dyplomowany
młody drogerzysta dekorator natychmiast przy wolnem utrzymaniu potrzebny. Zgłoszenia z podaniem pensji i swiadectw Agencja Kurjera Poznańskiego w Lesznie. ng 4255

Kupiec
żonaty dwojgiem dziec w bardzo przykrem położeniu, dłuższy czas bez posady prosi o poradcę w uzyskaniu posady lub odpowiedniego zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 845

Fryzjer
damsko - męski szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 14 024

Młodsza
do wszystkiego szuka posady od zaraz. Ofery Kurjer Poznański zdg 14 106

Dziewczyna
młodsza ucze wa poszukuje posady cokolwiek gotowaniem do wszystkich prac domowych Oferty Kurjer Pozn zdg 14 030

Uczciwa
dziewczyna z gotowaniem poszukuje posady od 15 lub później. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 14 070

Dziewczyna
poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 14 068

Dziewczyna
inteligentna, dobre gotowanie, świadectwa szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 14 064

Gospodyni
kucharka młodsza poszukuje posady, gdzie młodsza rodzina, także do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 14 170

Dziewczyna
szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 190

Gospośnia
uczciwa i pilna znająca dobre gotowanie i wykonująca wszelkie prace domowe poszukuje od 1-go lutego br posady Zmienić zmniejszona z powodu pogorszenia się warunków materialnych pracodawców. Polecenia jak najlepsze. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 205

Służąca
poszukuje posady 1 2 lub 15. 2. najchętniej do dwóch lub trzech osób z gotowaniem w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 204

Bielizniarka
poleca się poza dom. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 13 261

Żukam
posady do wszystkiego z gotowaniem do dwóch osób z praniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 13 340

Uczciwa
uczciwa wierna, czysta i pracowita poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 773

Służąca
gotowaniem szuka posady od 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 775

Dziewczyna
szuka zajęcia bez spania. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 751

Magister
farmacji, z 8-miesięczną praktyką, poszukuje pracy w aptece — Wymagana skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 13 666

Gospodyni
lat średnich skromna dobrze poleciona, be wzlednie uczciwa, poszukuje posady. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 13 667

Poszukuję
posady do wszystkiego z gotowaniem samodzielnem. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 552

Młodszy
pomocnik fryzjerski szuka posady. Zgłoszenia do Oredownika zdg 13 359

Służąca
uczciwa pracownia sumienna poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego od 15. I. Oferty Kurjer Poznański zdg 13 626

Starszy
kelner szuka posady stałej lub wypomóżki. Miejscowość obojętna — Oferty Kurjer Poznański zdg 13 650

Kelnerka
z gotówką 100 zł potrzebna od 15. 1. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 13 535

zdg 93 422
Ogrodowy prosi o zwrot dokumentów oryginalnych według podanego adresu. zdg 13 803

Dziewczyna
pracownia, skromna z praniem od 15. 1. potrzebna. Pocztowa 14. 1. zdg 13 310

Dziewczyna
dobremi świadectwami bez spania od 15. Orzalkiewicz, Plac Swietokrzyski 2. zdg 13 922

Służąca
dzielna potrzebna zaraz. Wesola 3. zdg 13 859

Agentów
do sprzedaży maszyn do szycia na miasto Poznań poszukuje firma „Singer" 27. grudnia 5. zdg 13 808

Dziewczyna
lat 30, dobre świadectwa, samodzielne gotowanie, pranie prasowanie, zaprawianie może się zgłosić Skotarczak, Kraszewskiego 9 a, skład. zdg 13 861

Przyjmę
osobę do składu pieczywa lub oddam na własność 800 zł. Wskaże Kurjer Poznański zdg 13 913

Dziewczyna
do wszelkiej pracy domowej. Grobla 1, piekarnia. zdg 13 914

Służąca
potrzebna. Dobrozowska. Łakowa 21. zdg 13 937

Uczeń
fryzjerski potrzebny zaraz. Rutawski, Wielkie Garbary 34. zdg 13 610

Służąca
z samodzielnem gotowaniem zaraz Skarbowsa 14, r 7. zdg 13 692

Dziewczyna
do posługi, zdrowa silna, bez spania zaraz. 27. Grudnia 6, m. 6. zdg 14 136/7

Służąca
do wszystkiego. Waly Jana III. zdg 14 010

Humor zagraniczny

— Jakto? należy bojkotować towary niemieckie, a ty palisz niemieckie papierosy?
— Właśnie spalam je.
(Sararp — Sirapur). S. I.

Kino „Moje"
Annabella w arcydziele Joe Mays „Miłość w aucie". Szampańska komedia. zdg 13 282

Kino „Sfinks"
Wszystkim
rozjaśnia dusze — polski przebój „Każdemu wolno kochać". — Adolf Dymusz — Mira Zimińska zdg 13 743

Kino Promień
Sensacja Cyrko Rex tylko 3 dni zdg 13 989

Ogłoszenia do numeru bieżącego „Oredownika" „Kurjera Poznańskiego" wydania głównego

przywjmujemy do „Oredownika" „Kurjera Poznańskiego" wydania głównego w dni powszednie

drobne do godziny . . . 11-tej
zwykle i reklamy (w części redakcyjnej) do godziny . . . 11-tej

w soboty i dni przedświąteczne

drobne do godziny . . . 10³⁰
zwykle i reklamy (w części redakcyjnej) do godziny . . . 10³⁰

Wskutek wielkiego nawału ogłoszeń krótko przed godz 11-tą może się zdarzyć, że mimo nadania ogłoszenia w właściwym czasie nie mogliśmy go wydrukować tego samego dnia. Dlatego prosimy o nadawanie ogłoszeń, zwłaszcza do wydań niedzielnych i świątecznych możliwie dnia poprzedniego, a najpóźniej tego samego dnia wcześniej rano przed godz. 10-tą.

Administracja.

TEATRY
Poznań, piątek, 12. 1.

TEATR POLSKI: Dziś — „Dom otwarty".
Sobota, 13. 1. „Arleta i zżone pudło", premjera.

TEATR WIELKI: Dziś — „Nitouche".
Sobota, 13. 1. „Lalka".
Niedziela, 14. 1. o godz. 3: „Straszny dwór".
Niedziela 14. 1. o godz. 8: „Lalka".

TEATR NOWY: Dziś — „Pieniądz nie jest wszystkim" z udziałem Stefana Hnydzińskiego.
Sobota, 13. 1. „Dziewczeta w mundurkach" z St. Stepińówną.
Niedziela 14. 1. o godz 3:30: „Zgorszenie publiczne" po cenach znizonych Po raz ostatni występ Jadvigi Zaklickiej.
Niedziela, 14. 1. o godz 8: „Dziewczeta w mundurkach" z St. Stepińówną
Poniedziałek, 15. 1. „Pieniądz nie jest wszystkim" z Stefanem Hnydzińskim.

Przedpłata
na miesiąc styczeń 1934 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych silną wyższą, przeszkod w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoswiątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76 33-07, 95-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-78 35-24 i 40-72.

APOLLO i METROPOLIS
W KAŻDY PIĄTEK TYGODNIK WYDARZEŃ Z CAŁEGO ŚWIATA W ŻYWMY SŁOWIE NA EKRAŃACH
KINA NAJTAŃSZE KINA PROGRAMY NAJLEPSZE

Poznań, piątek, 12. 1.

APOLLO: „Sekret kobiety".
CORSO: „Zemsta Indjanerów".
COLOSSEUM: „Pat i Patachon jako „Dzielni Wojacy".
METROPOLIS: „Cień nad Europa".
MOJE: „Miłość w aucie".
OSWIATOWE T. C. L.: „Lotnik z Kaliforniji".
ORZEL: „Pioniery Texasu".
PROMIEN: „Sensacja Cyrku Roksi".
RENAISSANCE: „Miłość i Zemsta Dońskiego Kozaka".
ROXY: „Muszę Cię zdobyć".
SŁONCE: „Obiad o 8".
SFINKS: „Każdemu wolno kochać" Adolf Dymusz.
TECZA Łazarz: „Adjutant jego wysokości".
TECZA Wilda: „Halka".
WILSONA: Mata-Hari.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potoczny 200 gr, od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz 22 u stróża; do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do godz 11, większe dłużej według m. żności. Drobnie ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych) słowo nagłwówkowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstające wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potoczny 200 gr, od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz 22 u stróża; do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do godz 11, większe dłużej według m. żności. Drobnie ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych) słowo nagłwówkowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstające wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada.